

Kooste kommenteista ja lausunnoista palveluiden verkoston kehittämiseen

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen selvitys

Suunterveydenhuollon selvitys

Pirkanmaan
hyvinvointialue

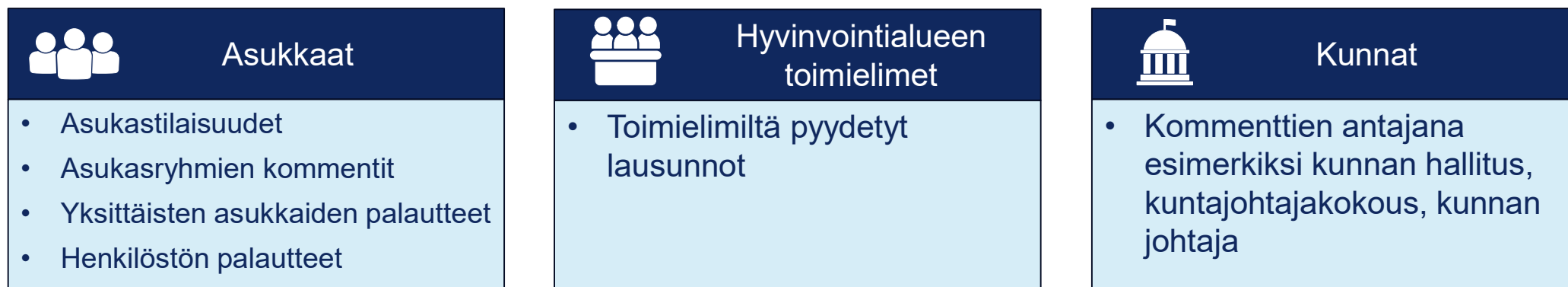
Johdanto

- Palveluiden verkoston kehittämiseen on saatu kannanottoja.
- 22.11.2023 mennessä annetuista kommentteista, lausunnoista ja palautteista on tehty kooste päätösesityksen liitteeksi.
- Virkavalmisteluna saatujen kommenttien ja lausuntojen pohjalta on tehty johtopäätöksiä jatkovalmistelua varten ja ne ovat päätösehdotuksen liitteenä.

Kommentteja sekä lausuntoja on koottu asukkailta, toimielimiltä sekä kunnilta

- *Tausta:* Selvitykset Suun terveydenhuollosta sekä Lasten, nuorten ja perheiden palveluista (palveluiden verkko kuuluu ohjelman toimeenpanosuunnitelmaan) ovat oleet kommentoitavana eri toimielimissä 6.11. alkaen (tarkempi aikataulu jäljempänä). Lisäksi kommentteja on saatu kunnilta, eri järjestöiltä, henkilöstöltä, asukasryhmiltä, asukastilaisuuksista ja yksittäisiltä asukkailta.

Kommentit ja lausunnot on ryhmitelty lausujan mukaan seuraavasti:

Jokaisessa ryhmässä kommentit ja lausunnot on jaoteltu vielä teemoittain ja alla oleviin kategorioihin. Kaikki kategoriat tullaan kuitenkin huomioimaan ennen lopullisia päätöksiä.

- [Huomioitu valmistelussa \(sisältyy alkuperäiseen ehdotukseen\)](#)
- [Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua \(korvaavan palvelun valmistaminen tai muutoksen yksityiskohtainen selvittely\)](#)
- [Huomioidaan valmisteluprosessissa \(esimerkiksi muiden palvelukokonaisuuksien valmistelu\)](#)

Saapuneet lausunnot ja kommentit 22.11.2023 mennessä (1/2)

Asukas- ja henkilöstöpalautteet:

- 6.11. Asukastilaisuus Ylöjärvi
- 13.11. Asukastilaisuus Valkeakoski
- Yksittäiset palautteet (8 kpl 22.11. mennessä)
- Asukasryhmien palautteet (1 kpl)
- Henkilöstön kommentit (Suun terveydenhuolto)
- Henkilöstön kommentit (Lapset, nuoret ja perheet)

Kunnilta saapuneet lausunnot:

- 1.11. Ylimmän johdon foorumi
- 7.11. Pälkäneen kunnanjohtaja
- 8.11. Juupajoen kunta

Saapuneet lausunnot ja kommentit 22.11.2023 mennessä (2/2)

Toimielimiltä pyydyt lausunnot:

- 7.11. Konserni- ja toimitilajaosto: Suun terveydenhuolto (KTJ)
- 7.11. Konserni- ja toimitilajaosto: Lapset, nuoret ja perheet (KTJ)
- 8.11. Henkilöstöjaosto: Suun terveydenhuolto (HJ)
- 8.11. Henkilöstöjaosto: Lapset, nuoret ja perheet (HJ)
- 8.11. Vammaisneuvosto: Suun terveydenhuolto (VN)
- 8.11. Vammaisneuvosto: Lapset, nuoret ja perheet (VN)
- 9.11. Nuorisovaltuusto: Suun terveydenhuolto (NV)
- 9.11. Nuorisovaltuusto: Lapset, nuoret ja perheet (NV)
- 13.11. Asiakkuus- ja laatujaosto: Suun terveydenhuolto (ALJ)
- 13.11. Asiakkuus- ja laatujaosto: Lapset, nuoret ja perheet (ALJ)
- 14.11. Vanhusneuvosto: Suun terveydenhuolto (VanN)
- 15.11. Monipalveluvaliokunta: Suun terveydenhuolto (MPV)
- 15.11. Monipalveluvaliokunta: Lapset, nuoret ja perheet (MPV)
- 15.11. Vähän palveluita käyttävien valiokunta: Suun terveydenhuolto (VPKV)
- 15.11. Vähän palveluita käyttävien valiokunta: Lapset, nuoret ja perheet (VPKV)
- 16.11. Tulevaisuus- ja strategiavalioikunta: Suun terveydenhuolto (TSV)

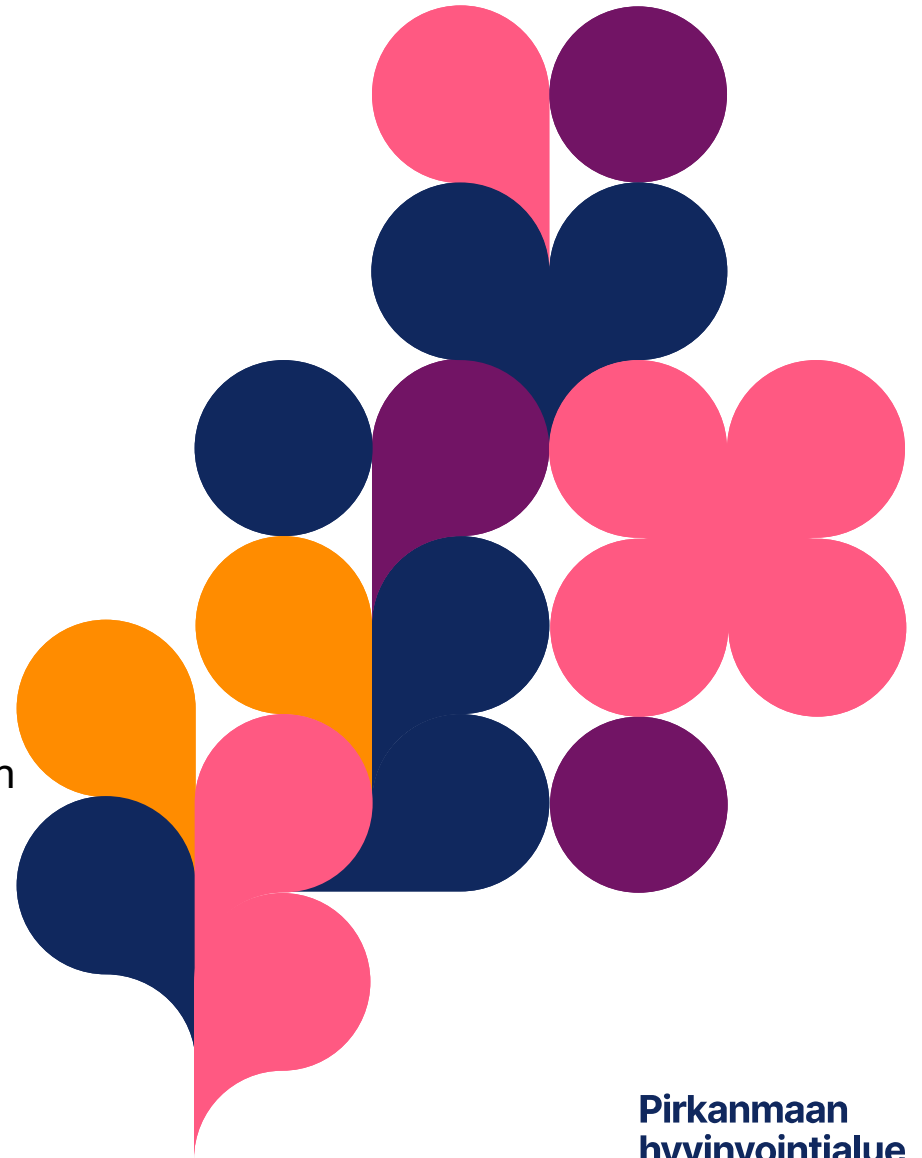
**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

- 16.11. Tulevaisuus- ja strategiavalioikunta: Lapset, nuoret ja perheet (TSV)
- 16.11. Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunta: Suun terveydenhuolto (HKV)
- 16.11. Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunta: Lapset, nuoret ja perheet (HKV)
- 21.11. YT-elin, Tehy: Suun terveydenhuolto (YT, Tehy)
- 21.11. YT-elin, Tehy: Lapset, nuoret ja perheet (YT, Tehy)
- 21.11. YT-elin, SuPer: Suun terveydenhuolto (YT, SuPer)
- 21.11. YT-elin, SuPer: Lapset, nuoret ja perheet (YT, SuPer)
- 21.11. YT-elin, JUKO: Lapset, nuoret ja perheet (YT, JUKO)
- 21.11. YT-elin, JHL: Lapset, nuoret ja perheet (YT, JHL)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen selvitys

Virkavalmistelun täydennysesitykset kommenttien ja lausuntojen
perusteella

Aluehallitus 27.11.2023

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Kommenttien ja lausuntojen perusteella tehdyt johtopäätökset

- **Johtopäätös 1:** Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen sijainneissa ja lukumäärissä huomioidaan sujuva yhteistyö aikuisten ja vammaisten sekä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien palveluissa työskentelevien ammattilaisten kanssa.
- **Johtopäätös 2:** Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa panostetaan ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. Otetaan rohkeasti käyttöön digitaalisia palveluita ja tarjotaan riittävä digituki.
- **Johtopäätös 3:** Neuvolan ja opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lähipalveluina. Erityisosaamista edellyttäviä palveluja keskitetään nykyistä vahvemmin, jotta palvelut pystytään turvaamaan koko hyvinvointialueen asiakkaille. Lastensuojelun laitoshoidon oman palvelutuotannon osuutta lisätään.
- **Johtopäätös 4:** Asiakkaille tuotetaan selkeää viestintää liittyen palveluihin ja yhteydenottokanaviin.
- **Johtopäätös 5:** Suunnittelussa otetaan huomioon henkilöstön veto- ja pitovoimatekijät. Henkilöstön osallistamiseen ja henkilöstöviestintään panostetaan.
- **Johtopäätös 6:** Osana muutosprosessia laaditaan seurantasuunnitelma, joka sisältää palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun mittarit.

Suunterveyden- huollon selvitys

Virkavalmistelun täydennysesitykset kommenttien ja lausuntojen
perusteella

Aluehallitus 27.11.2023

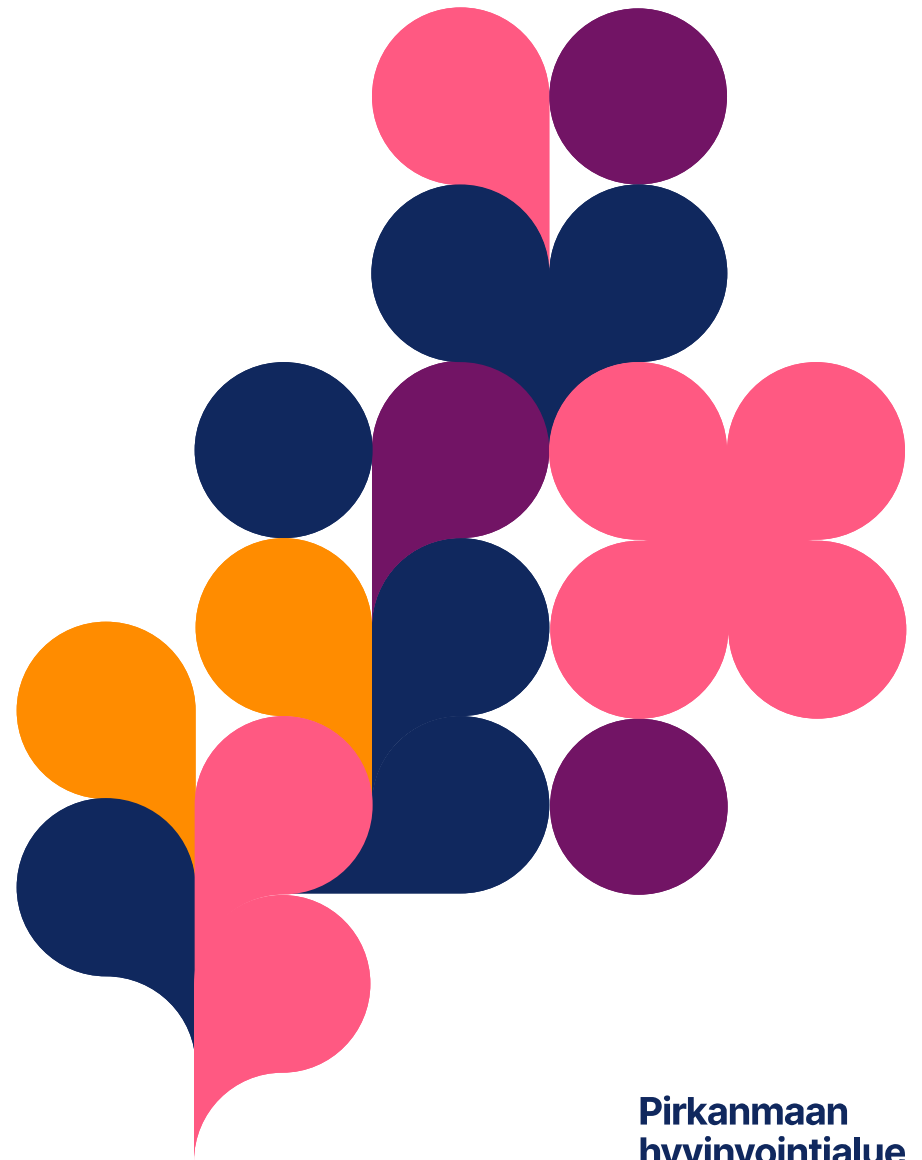

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Kommenttien ja lausuntojen perusteella tehdyt johtopäätökset

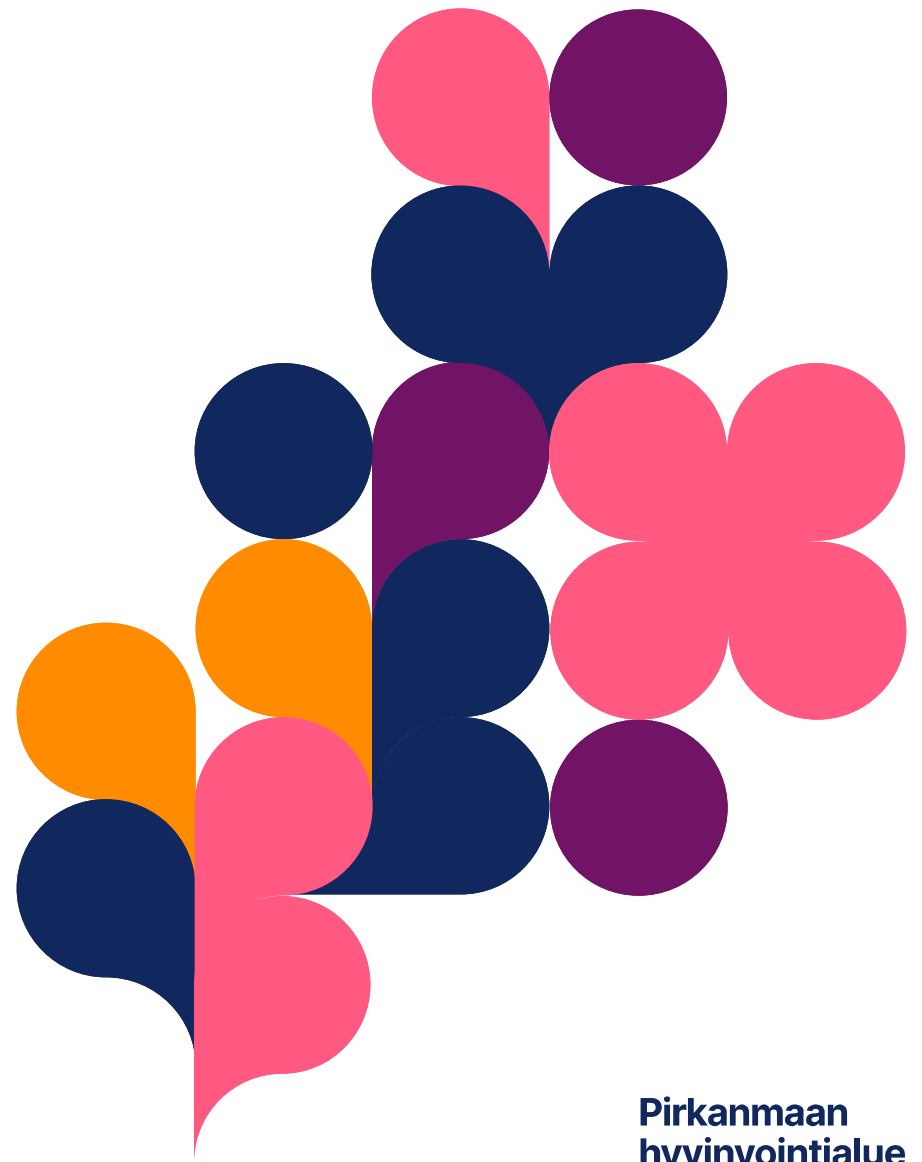
- **Johtopäätös 1:** Suun terveydenhuollon palveluiden sijainneissa ja lukumäärissä huomioidaan koko palveluiden verkoston sisältö, jotta voidaan turvata saatavuus ja saavutettavuus.
- **Johtopäätös 2:** Suun terveydenhuollon palveluissa panostetaan ennaltaehkäisyyn ja omahoidon tukemiseen digipalveluja hyödyntäen.
- **Johtopäätös 3:** Riittävän suurissa toimipisteissä henkilöstörakenne voidaan suunnitella sellaiseksi, että hammaslääkärit, suuhygienistit ja hammashoitajat voivat keskittyä koulutustaan ja osaamistaan vastaaviin tehtäviin.
- **Johtopäätös 4:** Suunnittelussa otetaan huomioon henkilöstön veto- ja pitovoimatekijät. Henkilöstön viestintään ja osallistamiseen panostetaan mm. yksiköiden aukioloaikoihin liittyvässä suunnittelussa.
- **Johtopäätös 5:** Ennen päätösten toimeenpanoa varmistetaan korvaavien ja täydentävien palvelujen, kuten liikkuvien palvelujen ja digipalvelujen toteutus. Suun terveydenhuollossa etsitään erityisesti ikäihmisille sopivia liikkuvia palveluita.
- **Johtopäätös 6:** Yhteistyötä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa vahvistetaan. Keskeisessä roolissa on yhteistyö kuntien sivistystoimien kanssa, mikä mahdollistaa mm. suun määräaikaistarkastusten tekemisen kouluilla liikkuvana palveluna.

Kooste kommenteista

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Asukkaat

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Ylöjärven asukastilaisuus 6.11.

Tilaisuus	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Ylöjärven asukastilaisuus	Huomioitu valmistelussa	Keskittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Neuvolapalveluiden osalta keskittyminen on oleellista kustannusten kannalta
		Suun terveydenhuolto	<ul style="list-style-type: none"> Suun terveydenhuollon käynnit pääsääntöisesti koulupäivän aikana, siksi niiden oltava lähellä kouluja. Suun terveydenhoito hyödynnettävissä tavallista paremmin kuin muissa palveluissa eli kannatettava asia.
	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	HVA-yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialuiden yhteistyötä kannattaa lisätä erityisesti reuna-alueilla.
		Saatavuus ja saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> Palveluiden verkoston suunnitelma Kurun toimipiste lukeutuu suunnitelmassa jatkoselvitetäviin toimipisteisiin, jonka palvelut jatkossa tuotettaisiin Ylöjärven keskustasta, Virroilta, Parkanosta tai digipalveluna. Etäisyydet edellä mainittuihin toimipisteisiin ovat pitkät ja digipalveluilla ei pystytä kattamaan palveluntarvetta laajasti. Alueella on tulevaisuudessakin merkittävää asiakaspohjaa. Kaupunki katsoo, että Kurun tulisi sijoittaa kiinteä palvelupiste tai vähintään pysyvä tukikohta liikkuvalla palvelulle. Kurussa on käynnistymässä yhtenäiskouluhanke. Vuosille 2023-2025 sijoittuvan investointihankkeen tilaohjelmaan on mahdollista sijoittaa muutama huone, jotka voisivat toimia hyvinvointialueen vuokraamana palvelujen tukikohtana jatkossa. Kaupunki pitää tärkeänä, että ennen päätöksentekoa toimipisteiden uudelleenjärjestelyistä, tulee suunnitelmallisesti osoittaa, miten palvelut tullaan järjestämään yhdenvertaisesti myös Kurun alueella. Aikaisemmin Ylöjärvellä ollut mahdollisuus saada psykiatrien sairaanhoitajan palveluita kouluilla 5-6 luokkalaisilla, jos esim. ajokorttitarkastuksia ei saada tehtyä, niin sillä voi olla vaikutusta nuorten työllistymisen kannalta. Ylöjärven perhekioskit ovat toimineet hyvin ja tavoitteellista, lisäksi perheintensiivisyksiköitä olisi saatava koko Pirkanmaan alueelle. Pirhan palveluiden verkon suunnitelmassa on yhteyksiä Ylöjärven alueen maankäyttöön ja asuntopoliitiikkaan ja kouluverkkoon ja uusissa kouluhankkeissa toivottava, että kouluissa voisi olla enemmänkin perheiden palveluja ja toivottava olisi varhaisessa vaiheessa istua yhteisen pöydän ääreen suunnitellessa palveluiden verkostoa. Kurulaisten näkökulmasta Kurun terveysasema on hyvässä kunnossa ja toivotaan, että se olisi edelleen käytössä, Kurun koulu hankalassa paikassa liikuntaesteiselle, toivotaan, että jotain toimintoja säilyisi Kurun toimipisteessä, Kurusta markkaa Ylöjärvelle 40 km, Parkana lähempänä. Erityisesti tarvetta laboratoriotoimipisteelle
	Huomioidaan valmistelu-prosessissa	Asukkaiden kuuleminen	<ul style="list-style-type: none"> Asukkaiden kuuleminen Palvelujen verkostoa käsitellään asukastilaisuuksissa elo-syyskuussa. Ylöjärvellä ei ole asukastilaisuutta. Suunnitelmassa esitetään merkittäviä muutoksia Kurun alueelle ja asukkaita lähimmät tilaisuudet järjestettiin Ikaalisissa ja Mänttä-Vilppulassa, joihin etäisyys on pitkä. Verkkolähetysellä ei voida korvata asukastilaisuutta, koska kommentointi- ja vuorovaikutusmahdollisuutta tässä ei ole. Kaupunki tähdentää, että hyvinvointialueen tulee järjestää asukastilaisuus myös Kurussa.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Valkeakosken asukastilaisuus 13.11.

Tilaisuus	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Valkeakosken asukastilaisuus	<i>Huomioitu valmistelussa</i>	Yleiset kommentit ja kysymykset selvityksestä	<ul style="list-style-type: none">• Neuvola-asioista kysymys, käydäänkö vielä kotikäynneillä neuvolasta. Ainakin se olisi toivottavaa jatkossa huolimatta digitaalisista palveluista.• Valkeakoskella ns. ohjaamo, josta lähteen mm, psykologi ja muut ammattilaiset, mikä on tulevaisuuden tahtotilan näiden mallien kanssa.• Miten vastuukysymykset ratkaistaan, jos nuori ei pääse palveluiden piiriin ja kuntien nuorisotoimi kannattelee nuoria.• Ennaltaehkäisy on yhteinen asia.• Yhteisten haasteiden sanoittaminen ja yhdessä tekeminen on ainoa tapa, millä tavoittaa ne, jotka palveluita tarvitsevat.• Yhteiskäyttötiloille olisi tarvetta myös lähiorit samoihin tiloihin.• Mallinnuksia tarvitaan esim. hyvä malli on oma tiimi.• Suun terveydenhoito, aikuisten suun anestesiatoimenpiteet, missä jatkossa hoidetaan. Jatkossa avopalveluissa, paikka vielä haussa.
	<i>Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua</i>	Eriarvoisuuden huomioiminen	<ul style="list-style-type: none">• Polarisoituminen huomioitava palveluiden järjestämisessä, osalla menee hyvin, mutta osalla taas erittäin huonosti.
	<i>Huomioidaan valmistelu-prosessissa</i>	Käyttäjien kuuleminen selvityksessä	<ul style="list-style-type: none">• Nuoret pitää ottaa mukaa eli käyttäjät, jotka tuovat esille ongelmat, joista esim. nuorten mielenterveysongelmat voivat johtua esim. kiusaaminen on yksi esimerkki. Nuorisovaltuustoa kannattaa kuunnella.• Voitaisiko näitä lasten ja perheiden palvelujen tilaisuuksia järjestää päivällä, jolloin paikalla olisi myös käyttäjät eli lapset ja nuoret.• Kutsu asukastilaisuuteen mitä kautta tuli, olisiko voitu käyttää jopa Vilma viestiä, että saataisiin lapset ja perheet mukaan.

Pirha.fi-palautejärjestelmästä saadut palautteet ja yksittäiset asukaspalautteet (1/2)

	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Asiakaspalauttejärjestelmä (Palautteita 8 kpl 22.11. mennessä)	Huomioitu valmistelussa	Ikääntyneiden määrän kasvu	<ul style="list-style-type: none"> Hammashoidon haasteena tulee olemaan 2035 vuoteen mennessä se, että lasten määrä vähenee ja ikäihmisten määrä lisääntyy.
		Mouhijärven TK	<ul style="list-style-type: none"> Väittämät Mouhijärven terveyskeskusrakennuksen huonosta kunnosta eivät alkuunkaan pidä paikkaansa. Rakennus on vasta 22 vuotta vanha ja hyvin tehty. Mouhijärvelle on rakentumassa uusi 10 milj. € maksava yhteiskoulu, joka valmistuu syksyllä 2024.
		Henkilöstön lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Pitäisi olla varaa nostaa hoitajien palkkaa sen verran, että saadaan tekijöitä.
		Valmistelun eteneminen	<ul style="list-style-type: none"> Tilaisuudet melko lailla keskittyneet Tampereelle ja sen läheisyyteen, kun muutkin palvelut tekevät. Palveluverkkovalmistelu on ollut todella nopeatahtinen. Onko tässä jokin kytkös Taysin uusien rakennuksien lainanottovaltuuteen?
		Luopioisten TK	<ul style="list-style-type: none"> Luopioisten terveysasemalla on erittäin hyvät tilat sekä äitiys- että lastenneuvolan terveydenhoitajien käynneille. Toivottavasti jatkossa käyntejä on riittävästi Luopioisten terveysasemalla. Nyt Pälkäneen neuvolatkin aiotaan lopettaa. Täältä Luopioisten peräkylistä on Pälkäneelle 30-50 km matkaa suuntaansa (liitteet), Kangasalle vielä 20 km lisää. Julkista liikennettä ei ole ollenkaan tai niukasti.
	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	Lähiasemat	<ul style="list-style-type: none"> Mihin tulevat 7 erityispalvelujen osaamiskeskusta? Eivät näy kartassa. Tarkoittaako sitä, että meidän maakunnissa nyt työskentelevien (perhe)työntekijöiden tulee matkata keskuksiin joka päivä? Asiakkaat kuitenkin täällä paikallisesti. Vai jääkö meille nykyinen tai vastaava jalkautumiskeskus pääasialliseen käyttöön? Tämä olisi ehdottomasti tarpeen, että paikallinen yhteistyö säilyy (neuvola, vaka, koulut, pene...). Pirhan vs. muiden palvelutuottajien työntekijät, kuka johtaa paikallista hyvinvointijärjestelmää? Luimme kauhistuneena Pirhan suunnitelmista lakkauttaa Kuhmoisten hammashoitola. Paikkakunnalta, jossa julkinen liikenne on alasajettu ei voida viedä näin keskeistä lähipalvelua pois. Kysymys on yhdenvertaisuudesta, mutta myös rahasta. Asun Ruovedellä, jossa julkista liikennettä ei ole. Suljette terveyskeskuksen, neuvolapalvelut ja hammashoito siirtyy Virroille. Matkaa yli 30km. Suun th:n selvityksessä esitetään, että hammashoitopalvelut säilyvät Pälkäneen terveysasemalla, mistä luonnollisesti iloitsemme. Tämän johdosta toivon, että harkitsette muidenkin palveluiden tarjoamista tuossa terveysaseman kiinteistössä (neuvola- ja vastaanottopalvelut). Miksi kaikki maakunnat siirtyy Tampereen työntekijöille esim. Mieli ja senioripalvelut? Nyt työntekijöiden aika menee ajellessa ympäri maakuntia ja asiakkaat eivät saa palveluja kuin todella harvoin. Myös päivystyspalvelut kannattaisi jättää maakuntiin, jos yhtään ajattelette suomalaisia, jotka ovat vuosikymmeniä maksaneet sen takia veroja että saadaan yhteisiä palveluja.

Pirha.fi-palautejärjestelmästä saadut palautteet ja yksittäiset asukaspalautteet (2/2)

	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Asiakaspalauttejärjestelmä (Palautteita 8 kpl 22.11. mennessä)	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	Hammashoidon saatavuus	<ul style="list-style-type: none">• Jo Tampereella asuessa nuo jonot olivat aivan hävyttömän pitkiä hammashoitoon. Kun ei ollut kipua, ei päässyt päivystykseen.• Voisiko laittaa esim. hammashoidon (vaikka muutkin) kahteen vuoroon. Tilat tulisivat tehokkaampaan käyttöön. Ihmiset pääsisivät illalla lehuriin.
		Päivystyksen kuormituksen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none">• Hoitotason ensihoitajille, joilla on vierianalytiikkaa enemmän käytössään, voitaisi jatkokouluttaa lääkehoitoa niin, että saisivat reseptinmääräämisoikeuden (joka sairaanhoitajilla on mahd. saada). Voisivat sitten lääkärin konsultaation perusteella kirjoittaa esim. antibioottireseptin omille potilailleen, jotka sitä tarvitsevat, eikä muuten ole tarvetta heti päivystyskäynnille. Vähentäisi ainakin jonkin verran päivystyksen kuormitusta.

Asukasryhmien kommentit (1/1)

Tilaisuus	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Tamperetta koskevat kommentit (Adressi 1028 hlö Kaanaan kyläyhdistys ry:n kautta)	<i>Huomioitu valmistelussa</i>	Yleiset kommentit selvityksestä	<ul style="list-style-type: none"> Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma ja siinä esitetyt toimenpiteet sulkea tai vähentää terveyspalveluja, on hyvin lyhytnäköistä ja kuntalaisia eriarvoistavaa. Kämmenniemen terveysasema on palveluverkkosuunnitelmassa merkitty selvitettäväksi toimipisteeksi ja palvelut tulisivat mahdollisesti jatkossa Koilliskeskuksesta Linnainmaalta. Adressin allekirjoittaneet eivät tätä hyväksy.
		Palveluiden yhdenvertainen saatavuus	<ul style="list-style-type: none"> Pirkanmaan hyvinvointialue on asukasmäärältään Suomen suurin ja maantieteellisesti hyvin moninainen. Esitämmekin huolestuneita Pirkan palveluverkkosuunnitelmista ja toimenpiteistä sulkea tai vähentää terveyspalveluja erityisesti Pirkanmaan maakunnan reuna-alueilta, kuten Ruovesi, Orivesi ja Mänttä-Vilppula. Sama huoli on kuitenkin olemassa myös Tampereen kaupungin sisällä ja erityisesti sen reuna-alueilla. Kämmenniemen terveysasema on merkitty palveluverkkosuunnitelmassa selvitettäväksi toimipisteeksi ja Pirkan selvityksen mukaan palvelut tulisivat jatkossa Koilliskeskuksesta Linnainmaalta. Tätä me allekirjoittaneet emme hyväksy!
	<i>Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua</i>	Pitkät etäisyydet	<ul style="list-style-type: none"> Välimatkat Teiskosta Koilliskeskukseen ovat pitkiä. Joukkoliikenteen linjamuutosten (linjat 90, 93 ja 94) vuoksi palvelujen saavutettavuus on kuitenkin hyvin huono. Lähipalveluiden merkitys korostuu Teiskon alueella, erityisesti ikäihmisten ja perheiden arjessa. Tällä hetkellä asiointit Kämmenniemen terveysasemalla, apteekissa ja muissa palveluissa onnistuvat samalla asiointireissulla. Vuonna 2024 alkaa myös odotettu Kämmenniemen koulun peruskorjaus, jonka ajaksi mm. kouluterveydenhuollon palveluille tulee läheltä löytyä väistötila. Lisäksi vuonna 2024 valmistuneen Nurmi-Sorilan kaava, jolla voi myös olla vaikutuksia tulevien vuosien palvelutarpeisiin pohjoisella alueella.
		Lähi-palveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Peruspalvelujen keskittäminen jo entisestään ruuhkaisalle Linnainmaan terveysasemalle olisi hyvin lyhytjänteistä suunnittelua ja hankaloittaisi myös perheiden arkea. Lisää epävarmuutta tilanteeseen tuo vuonna 2025 alkava Kämmenniemen koulun peruskorjaus, jonka ajaksi mm. kouluterveydenhuollon palveluille tulee läheltä löytyä väistötila. Tampereen kaupungin "laajenemispaineet" suuntautuvat lähitulevaisuudessa yhä enemmän myös Nurmi-Sorilan ja Teiskon suuntaan. Nurmi-Sorilan kaava valmistuneen vuonna 2024, jonka jälkeen yleiskaavaa tarkennetaan asemakaavoituksella ja muilla tarkemmillä suunnitelmissa. Onko tätä huomioitu palveluverkon suunnittelussa?
		Kämmenniemen paloasema	<ul style="list-style-type: none"> Samassa rakennuksessa Kämmenniemen terveysaseman kanssa toimii myös Pirkanmaan pelastuslaitoksen sopimuspalokunta, Teiskon VPK. Rakennuksesta paloasemakäytössä on mm. kalustohallitila hälytysajoneuvoille (pelastusyksikkö, säiliöauto, miehistönkuljetusajoneuvo), huoltotilaa varusteille ja laitteille sekä erillinen toimisto- ja koulutustila mm. sopimusten edellyttämiä viikkoharjoituksia varten. Teiskon VPK:n hälytysosasto osallistuu pelastuslaitoksen kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti sekä pelastustoimen että ensihoidon (EVY) tehtäville. Paloasemien sijainti perustuu erilliseen määritykseen nk. riskialueista ja liittyy olennaisesti pelastustoimen palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole korvaavaa paloasematilaa Kämmenniemessä. Muun muassa näistä syistä Kämmenniemen paloasema on erittäin tärkeä huomioida osana käsiteltävää kokonaisuutta.
		Tärkeintä ihminen -periaate	<ul style="list-style-type: none"> "Hyvinvointialueen palveluiden verkoston kehittämisen yleiset periaatteet ovat asiakaslähtöisyys, saatavuus ja saavutettavuus, väestön palvelutarpeen muutokset, alueelliset osaamiskeskittymät, palvelujen monimuotoisuus, kustannustehokkaat palvelut ja tilat sekä laaja-alainen yhteistyö". Kysymme, kuinka nämä periaatteet toteutuvat Pohjois-Tampereen alueella? Onko ihminen tärkein myös Teiskossa?

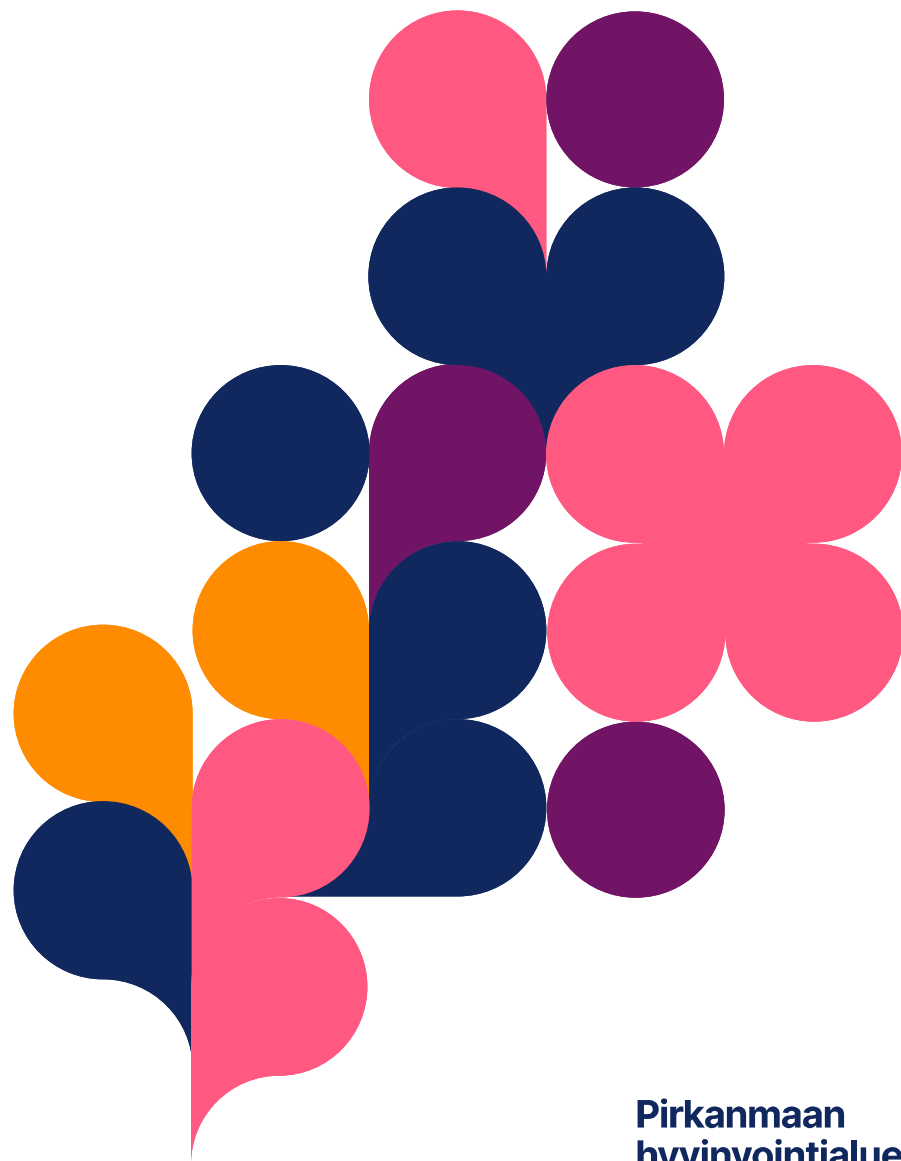
Henkilöstön kommentit (1/2)

Tilaisuus	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Suun terveydenhuollon palveluita koskevat kommentit (Suun terveydenhuollon palveluiden henkilöstö)	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	Rekrytoinnin haasteet	<ul style="list-style-type: none"> Suun terveydenhuoltoa on viime vuosina vaivannut rekryointihaasteet. Tällä hetkellä isommalla palkalla pystyy hoitamaan hyvinvointialueen sisällä julkisen puolen potilaita ostopalveluna päivätyönä. Lähihoitajia on jatkuvasti tähän saakka uudelleen koulutautunut hammashoitajan tehtäviin säännöllisen työajan vuoksi. Vuoroihin siirtyminen tulee lisäämään runsaasti myös esimiesten työtaakkaa. Toivottavasti nämä seikat otetaan huomioon uutta suunniteltaessa. Palveluverkostoa suunniteltaessa on hyvä huomioida, ettei rekryointi syrjäisille alueille onnistu yrityksistä huolimatta. Kuhmoisten osalta rekryointia on yritetty jo paljon ennen Pirhaan tuloakin. Jos alueella on vuodeosasto, mutta ei suunterveydenhuollon palveluita, osoittautuu tämäkin ongelmaksi.
		Aukiolo-aikojen laajentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Julkisen puolen ehdoton valttikortti on tähän saakka ollut säännöllinen työaika päivätyönä toteutettuna. Ilta- ja viikonlopputöihin siirtyminen tulee varmasti vaikeuttamaan rekryointia ja aiheuttamaan irtisanoutumisia. Mahdollisista iltatöistä ja lauantaitöistä: Tämä aiheutti usealle työntekijälle negatiivisia tunteita. Koettiin, että nyt johto määrää liikaa. Useampi työntekijä ei halua tehdä ilta- tai viikonlopputöitä. Jotkut ovat siirtyneet nimenomaan siksi yksityispuolelta julkiselle puolelle. Toiset ovat tehneet iltatyötä muualla julkisella puolella ja kokeneet sen pakottamisena (ei ole annettu vaihtoehtoja) ja ovat siksi vaihtaneet työpaikkaa. Jos iltatöihin/lauantaitöihin edellytetään osallistuvan, niin se voi tuottaa ongelmia. Rekryointi on vaikeampaa, uudet työntekijät arvostavat vapaa-aikaa sekä myös nykyiset harkitsevat jo iltatyön mainitessa työpaikan vaihtoa. Tulisi ehdottomasti perustua vapaaehtoisuuteen ja huomioida menetetty vapaa-aika palkassa. Palveluiden verkoston selvityksen yhteydessä on noussut tarve laajentaa aukioloaikojamme. Toimialuejohtaja Minna Luoto puhui koko henkilöstön Teams-kokouksessamme, että aukioloajat laajenevat iltaan ja viikonloppuihin. Tämä herätti henkilöstössämme paljon puhetta ja huolta, miten henkilökohtainen elämä saadaan järjestettyä, esim. yksinhuoltajat. Aukiolojen laajeneminen iltavastaanottoihin ymmärrettiin nykyvaatimuksiin liittyen huomattavasti paremmin. Haluaisin nostaa esille kaksi asiaa, mitkä kuitenkin on hyvä huomioida palveluverkkouudistuksessa ja aukioloaikojen laajentamisessa: 1. Suurin osa työntekijöistämme on hakeutunut julkiselle sektorille töihin, koska tarjolla on ollut pääasiallisesti säännöllinen päivätyö. Rekryointihaasteet ovat tätä päivää, joten työhyvinvointi ja työtyytyväisyys ovat tärkeitä asioita, mitkä kannattaa huomioida. 2. Suun terveydenhuollon palvelutuotanto toteutetaan yhdessä yksityisten palvelutuottajien kanssa Suomessa, julkinen tuottaa noin puolet, yksityispuoli noin puolet. Haastavassa maailman- ja taloustilanteessa tälläkin hetkellä meille hakeutuu paljon asiakkaita hoitoon yksityispuolelta. Kela-korvausten määrän alhaisuus ei houkuttele yksityissektorille hoitoon. Jos lisäämme aukioloaikoja runsaasti myös viikonloppuihin, tulee todennäköisesti tapahtumaan huomattavan määrän tällä hetkellä yksityisellä hoidossa käyvien asiakkaiden siirtymistä julkiselle, mikä haastaa tilanteen mahdolltomaksi. Lisäksi yksityinen sektori kärsii ja tasapaino eri sektoreilla hoidossa käyvistä kääntyy pääläelleen, joka ei Suomen kahdessa hoitoa tuottavassa järjestelmässä ole kestävä kummaltakaan puolelta katsoen. Aikanaan tälle alalle ryhdyttäessä minulle oli selkeänä kriteerinä päivätyön tekeminen arkipäivinä. Ehdotus työaikojen muuttumiselle, varsinkin jos lauantaivuoroja ollaan suunnittelemassa, on todella huono idea. Olemmeko ajamassa etuusia työväen ihmisille? Palvelummehan pääsääntöisesti koskevat ikäihmisiä/lapsia ja nuoria. Iltavuorojen lisääminen työvuoroihin heikentää työntekijöiden hyvinvointia, jos suunnittelu on epätasa-arvoista (niin kuin se yleensä on, kun pienemmällä porukalla työtä tehdään). Sijaisuuksien järjestäminen myös hankaloituu.
		Pitkät välimatkat	<ul style="list-style-type: none"> Vuodeosastopotilaiden kuljetus lähimpään hammashoitoon voi olla potilaalle kohtuuttoman pitkä. Esim. Kuhmoisten vuodeosastopotilaan kuljetus ambulanssilla/invataksilla Kangasalan keskushammashoitolaan on 60km suuntaansa. Kerralla potilaalle tuskin pystytään potilaan kunnon takia paljon edes tekemään. Myös vuodeosastojen suunnittelussa tulee huomioida alueen muut palvelut

Henkilöstön kommentit (2/2)

Tilaisuus	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Lasten, nuorten ja perheiden palveluita koskevat kommentit (Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden henkilöstö)	<i>Huomioitu valmistelussa</i>	Yleiset kommentit selvityksestä	<ul style="list-style-type: none"> Kiitos näistä! Vuoteen 2035 mennessä hallitus, presidentti ja politiikka vaihtuu / vaikuttaa talouteen ja hyvinvointialueiden rakentumiseen. Miepä-palveluiden osalta tuo palveluverkkoselvitys käytiin melko ohkaisesti tässä infossa. Toivoisin lisää perusteluja miksi näin pitkän tähtäimen suunnitelmia nyt ja saisiko välitavoitteita. Antoi hyvän kokonaiskuvan nykytilanteesta ja suunnitelluista/mahdollisista muutoksista. Hyvä että tuotiin esiin, että palvelu edelleen viedään lähelle asiakkaita vaikka vakituista toimipistettä ei olisi. Selkeästi homma alkaa hahmottumaan. Kovasti kiinnostaa, kun nämä tästä konkretisoituvat enemmän. Opiskeluhuollon, kapenen ja perhesostyön sekä asiakasohjauksen kannalta ok suunnitelmat. Oikeastaan olen onnellinen että tällä suunnitelmalla saisimme palvelupäivän myös kapeneen, joka ei nykyisin ole paikkakunnalta saatavilla ja opiskeluhuollossa pitkään työskennelleenä olen huomannut kynnyksen palvelun vastaanottamisessa nimen omaan siksi ettei tapaamisia ole voitu järjestää Kihniössä. Selkeästi jäsenneily ja esitetty info, mutta sisältö ei tuonut minkäänlaista konkretiaa työn pintaan ja jäi paljon mietityttämään, millä tavalla yt-neuvotteluiden tulos vaikuttaa näihin tehtyihin suunnitelmiin.
	<i>Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua</i>	Lähipalveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Siksi minua kyllä mietityttää myös erityisesti neuvolan tilanne Kihniöllä. Toivon mukaan edelleen säilyisi palvelupäivä. Alueella paljon pienituloisia ja lisäksi näkemysni mukaan ei aidosti voida puhua lähipalvelusta jos ns. vanhat kuntarajat ylittyvät. Jo nyt monen palvelun perässä erityisesti ne perheet, joilla haasteita ja erityisiä tarpeita, joutuvat kulkemaan pitkiä matkoja. Se kuormittaa perheitä entisestään. Esim. Puheterapiaan erityislapsen perheen äiti hakee itselleen viikolle vapaapäivän, jotta voi kulkea Tampereelle ja korvaa tämän päivän tekemällä työtä illalla ja viikonloppuisin. Se tarkoittaa aikaa pois perheeltä. Harrastuksiinkin on pitkä matka. Kulkeminen ei ole herkkua ja on aidosti asia, joka kuormittaa perhearjessa. Siksi jotain olisi aina ihana saada läheltä ja helposti. Jos palvelupäivä neuvolaan säilyy, niin se on ok ja riittävää. Nykyisin neuvola ja kouluterkka on sama hlö, mikä mielestäni ollut hyvä senkin osalta että on kulkenut koko lapsen matkan mukana. Ja osaltaan tuonut säästöä. Tämä olisi myös jatkossa järkevää, silloin palvelupäivä voisi toteuttaa kuten nykyisinkin. Kiinteää pistettähan meillä ei täällä ole ollut vuosiin.
		Henkilöstön pito- ja veto-voimatekijät	<ul style="list-style-type: none"> Rekrytointivaikkeitä ei oteta infoissa mitään kantaa, vaikka se on aivan ilmeinen ongelma palveluverkon kehittämisessä: miten syrjäseuduille aiotaan saada työntekijöitä, kun niitä ei saada edes kaupunkikeskuksiin? Kuulostaa myös siltä, että syrjäseutujen työntekijöiltä odotetaan kohtuutonta liikkumista eri palvelupisteiden välillä. On aika raskasta olla eri päivinä eri toimistoilla. Onko ollenkaan suunniteltu, kuinka kukaan haluaisi syrjäseuduille töihin, jos saatavana on vaan sama palkka ja raskaampi työ? Palveluverkon uudistaminen vaikuttaa epärealistiselta, ennen kuin rekrytointihaasteille ollaan tehty jotain (nostettu palkkoja, maksettu syrjäseutulisiä niille jotka suostuvat kaupunkien ulkopuolella tekemään töitä).
		Perhekuntoutus	<ul style="list-style-type: none"> En tiedä, oliko tämä kanava nyt sisällöllistä kommentointia varten, mutta ihmettelen kovasti miksi perhekuntoutusta ei ole suunnitelmassa ja ympäripyöreästi vastattiin, että täytyy kartoittaa olisiko sille tarvetta. Toiselta hyvinvointialueelta Pirhaan siirtyneenä ja perhekuntoutuksessa työskennelleenä todellakin näen sen tarpeen, mikä sille palvelulle olisi (muillekin kuin päihdeperheille). Uskon, että perhekuntoutuksen puute tulee näkymään, jos ei jo näy, muiden palveluiden kuormituksena, esimerkiksi tehostetussa perhetyössä. Toivon, että asia otetaan uudelleen harkintaan.
		Henkilöstön osallistaminen suunnittelussa	<ul style="list-style-type: none"> Osallistakaa ihmeessä henkilöstöä suunnitteluun enemmän. Annetaan ymmärtää, että päätöksiä tehdään työntekijöitä kuunnellen mutta päinvastoin.

Hyvinvointialueen toimielimet

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Suun terveydenhuolto

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Huomioitu valmistelussa (1/3)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Yleiset kommentit selvityksestä	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöjaosto pitää esitystä perusteltuna, mutta esitys tarvitsee vielä tarkempaa jatkovalmistelua. HJ Suunnitelman pohjaksi on esitetty melko paljon tilastoja, jotka kuitenkin ovat aika yleisiä ja joiden pohjalta voi tehdä hyvin monenlaisia päätelmiä. Ikääntyneiden suun terveyden tilaa, sen kehitystä tai ikääntyneiden suun terveyden merkitystä muulle terveydelle ja terveyden hoidolle ei ole erityisemmin tarkasteltu. VanN Kiitokset seikkaperäisestä suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksestä! MPV Selvitys on monipuolinen ja kattava, ja kehittämistyö on hyvässä vauhdissa. Positiivisia havaintoja ovat mm liikkuvien palvelujen lisääminen ja niiden pilotointi, toimipisteiden uudelleen järjestely, oikomis- ym. erityishoidon keskittämissuunnitelmat, suuhygienistien koulutuksen alkaminen 2024 Tampereella sekä tilojen yhteiskäyttö muiden toimijoiden kanssa. VPKV Palvelupisteiden tiivistäminen on ymmärrettävää. HKV Voitaisiinko ostopalveluista luopua? Tai kiinnitetään huomiota ostopalveluiden tehokkuuteen; enemmän kerralla kuntoon. HKV Julkisen ja yksityisen puolen eroista ja tehokkuudesta; tehdään mahdollisia siirtoja paremmista malleista puoleen ja toiseen. HKV 	HJ VanN MPV VPKV HKV
Yleisesti palveluverkko-uudistuksessa huomioitavaa	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkkouudistuksessa on huomioitava oikomishoidon osaamiskeskuksen tilaratkaisut. KTJ Vammaisneuvosto tuo esille, ettei vammaisten henkilöiden suun terveydenhuolto toteudu hyvinvointialueella YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti. VN Valiokunta katsoo, että laajoista hammastarkastuksista ei tule tinkiä. MPV Koululaistarkastusten yhteyteen voisi liittää eläkeläisten hammastarkastukset. MPV Muiden hyvinvointialueiden kokemukset tulee huomioida palveluja kehitettäessä. MPV Miten akuuttihoito järjestetään koko Pirkanmaalla? MPV Suuhygienistien palveluihin pääsyä tulee helpottaa, tarvitaanko läheteitä? MPV Mitä tehdään käyttämättömille hammashuollon yksiköille? Vuokraus yksityishammaslääkäreille palvelujen turvaamiseksi? MPV Valiokunta katsoo, että palveluiden uudistamisessa maltillinen linja on turvallisin ja se takaa palvelujen sopeuttamisen Pirkanmaan alueen väestökehityksen mukaisesti. MPV Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee yhdessä kuntien, koulujen ja perheiden kanssa tukea lasten ja nuorten hammasterveyttä. MPV Oman tuotannon lisääminen on erittäin kannatettavaa ja varmasti myös taloudellista. YT, SuPer 	KTJ VN MPV YT, SuPer
Aukioloaikojen laajentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Työnantajan esityksessä on suun terveydenhuollon palveluiden verkoston osalta, että vuonna 2035 käytössä olisi 30 toimipistettä. Tämä esitys on tuomassa merkittäviä muutoksia työntekijöiden työskentelypaikkoihin ja työaikoihin. Toimipisteiden aukioloaikojen laajennus varmasti palvelee asiakkaiden pääsyä palvelun piiriin, mutta suurella todennäköisyydellä tuo myös hankaluuksia työntekijöiden työpaikoille kulkemiseen sekä esim. lasten päivähoidon järjestämiseen. YT, SuPer 	YT, SuPer

Huomioitu valmistelussa (2/3)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Suunnitelman saavutettavuus ja asiakaslähtöisyys	<ul style="list-style-type: none">Pirkanmaan alueellinen nuorisovaltuusto katsoo, että suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma ei ole saavutettava tai asiakaslähtöinen. Vaikka suunnitelmassa oli positiivisia muutoksia, mukaan lukien joustavammat palvelut sekä parempi kollegojen tuki, suunnitelman pohjana on asiakkaan palveluista leikkaaminen. Suun terveydenhuollon verkkosuunnitelman ongelmakohtia ovat esimerkiksi saavutettavuus sekä asiakkaille että henkilökunnalle, digitaalisten palveluiden hyödyntäminen fyysistä kanssakäymistä vaativissa toimenpiteissä (hammastarkastukset, kotikäynnit) sekä luontohaitat. NVLaajojen muutosten jälkeinen uusi malli ei ole inklusiivinen tai saavutettavissa kaikille Pirkanmaan hyvinvointialueen asukkaille. Malli hyödyttää vain suurten kuntien, eniten Tampereen, asukkaita, eikä mukaan lue pieniä kuntia tai niiden väestöä. On hankala ymmärtää, miten näkökulma "Palveluiden verkoston suunnittelussa tähdätään asiakaslähtöisesti hyvinvointialueen palveluiden parempaan saatavuuteen ja saavutettavuuteen." toteutuu missään määrin uudessa suunnitelmassa. Suunnitelma ei ole asiakaslähtöinen, saatava tai saavutettava. Suunnitelmassa nostetaan esiin ja tiedostetaan ongelma, mutta ei tarjota konkreettisia parannuksia tai ratkaisuja. Kohdassa "vaikutusten arviointi" on nostettu esiin huolia, joihin lukeutuvat työntekijöiden osalta "muutokset vaikuttavat halukkuuteen työskennellä Pirhassa", "oma toimipiste muuttuu ja työmatka pitenee" sekä "liikkuva työ tuo pidemmät työpäivät ja matkakuluja". Asiakaspuolella taas huoliksi luetaan "oma lähitoimipiste lakkautetaan", "ajomatka lähimmälle toimipisteelle pitenee" sekä "julkisella liikenteellä ei pääse palvelujen piiriin haja-asutusalueella". Ongelma siis tunnistetaan, mutta ratkaisut puuttuvat. NV	NV
Luontohaitat	<ul style="list-style-type: none">Suunnitelma täysin käyttökelpoisten tilojen sulkemisesta sekä mahdollisesti purkamisesta ja uudelleen rakentamisesta on luonnolle erittäin haitallinen. Yhden suuremman rakennuksen päästöt ovat 2 500 tCO₂e luokkaa (lähteenä Senaatti), puhumattakaan monista uusista rakennuksista, laajennuksista ja rakenteista. Myös rakenteiden tekeminen vaatii luonnonvaroja ja niiden tieltä on mahdollisesti kaadettava metsää. Lisäksi myös liikkuvat palvelut hyödyntävät paljon polttoaineita ja saastuttavat ilmastoa. Tämäkin ongelma on huomioitu kohdassa "vaikutusten arviointi", eikä tähänkään ongelmaan ole annettu korjausehdotuksia tai konkreettisia ratkaisuja. NV	NV
Pitkät jonot ja ruuhkautuminen	<ul style="list-style-type: none">Tällä hetkellä haasteina ovat myös odotusaikojen pituus ja hoitoon pääsyn vaikeus. VNVuosittaiset suun terveyden tarkastukset olisivat tärkeitä, mutta käytännössä tällä hetkellä julkiseen hammashoittoon pääsee vain 2 vuoden välein ja jonottamalla useita kuukausia, jopa 6 kuukautta. Jonot hammashoittoon ovat pitkät ja nyt aiotaan palveluverkkoa entisestään supistaa. VanNValiokunta on huolissaan siitä, että toimipisteiden vähentyminen johtaa ruuhkautumiseen. TSVPirkanmaan hyvinvointialueella käyntien määrää on korkea asiakasta kohden ja tehokkuutta tulee lisätä siten, että yhdellä käynnillä saadaan tarvittaessa hoidettua useampi asia kerralla. Kouluilla tapahtuvia määräaikaistarkastuksia valiokunta pitää hyvänä asiana ja niistä on myös saatu positiivista palautetta. Myös erikoispalveluiden, kuten esimerkiksi oikomishoitojen ruuhkautumiseen tulee kiinnittää huomiota. TSVPalvelusetelin käytön mahdollisuutta tulee tarkastella yhtenä ratkaisuna ruuhkautumisen purkamiseksi, erikseen määriteltyjen toimenpiteiden osalta. TSV	VN VanN TSV

Huomioitu valmistelussa (3/3)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Ennaltaehkäisyyn ja matalan kynnyksen palveluihin panostaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevään työhön on tärkeä panostaa myös suun terveydenhuollossa. Lapsille tulee antaa ohjausta hampaiden hoitoon ja tarvittaviin hoitoihin päästävää viiptymättä. VN • Erilaisia uusia hammashoidon malleja ja matalan kynnyksen palveluja tulee kehittää (esim . jalkautuva hammashoito) ja purkaa hammashoidon jonoja kohtuullisiksi sekä kannustaa ihmisiä huolehtimaan suunhoitosta, koska hampaiden terveydellä suuri merkitys muuhun terveyteen ja hyvinvointiin. VN • Ennaltaehkäisy esim. esite tai digitaalisesti Pirhan asukkailla, miksi hampaita ja suuta kannattaa hoitaa. MPV 	VN MPV
Mahdollisuus valita palvelupiste	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointialueen asukkailla tulee olla mahdollisuus valita hammashoidon paikkansa mm. omien päivittäisten liikkumissuuntien ja mahdollisuuksiensa mukaan. Opiskelijoiden hammashoito opiskelupaikkakunnalle sidottuna ei ole myöskään yhdenvertaista eikä tue aiempia hoitosuhteita omalle asuinpaikkakunnalleen. VN 	VN
Digitaaliset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelma tukeutuu paljolti digitaalisten palveluiden hyödyntämiseen. Vaikka monet digitaalisista palveluista ovat hyviä, esimerkiksi hammastarkastukset ja kotikäynnit vaativat fyysistä kanssakäyntiä asiakkaan kanssa. Neuvolaikäisten hammastarkastukset ovat jo ennestään vaivalloisia, puhumattakaan niiden suorittamisesta ilman fyysistä kontaktia lapseen. Myös kotikäynneillä on tärkeä olla fyysisessä kanssakäymisessä asiakkaan kanssa. Jos käynti on pidettävä kotona terveysaseman sijaan, on suotavaa olettaa, ettei asiakas pysty hoitamaan käyntiä ilman fyysistä avustusta. On näin ollen epärealistinen tavoite hoitaa näitä käyntejä digitaalisessa toimiympäristössä. NV • Tulee huomioida, että palvelua tulee olla saatavilla myös niille, joilla ei ole valmiuksia käyttää digitaalisia palveluita. Jos esim. palveluntarvetta arvioidaan digipalveluissa, on puutteellisilla taidoilla virheen mahdollisuus arvioinnin lopputuloksessa suurempi. VanN • Sähköisten palvelujen kannalta on merkityksellistä se, että ne toimivat. Tietyille ryhmille, esimerkiksi neuvolaikäisille digipalveluina toteutettavat ryhmät ovat yksi selvitettävä mahdollisuus. Suun terveydenhuollossa digipalveluiden käytön mahdollisuudet ovat tällä hetkellä rajallisia, mutta esimerkiksi erilaiseen ennaltaehkäisevään työhön ja valistukseen niitä voitaisiin jo nyt hyödyntää. TSV • Liikkuvien palveluiden ja digipalveluiden toimivuus tulee olla varmistettu ennen niiden käyttöönottoa. MPV • Valiokunta kannustaa edelleen digipalvelujen laajentamiseen ja etävastaanottojen lisäämiseen sekä liikkuvien palvelujen jatkokehittämiseen. Itsehoidon toteuttaminen ja seuranta digitaalisesti olisi tärkeää. Keskustelussa pelokkaat lapset nousivat esiin ja myös siinä etävastaanotot voisivat olla laajemmin käytössä. Ryhmätapaamisten mahdollisuudet erityisesti valistustyön ja omahoidon kannalta ovat myös tärkeitä. VPKV • Sähköiset palvelut: selkeä pienten lasten näkökulmasta. HKV 	NV VanN TSV MPV VPKV
Suunnitelman kustannusvaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> • Terveysasemien palveluverkon esityksessä yhtenä lähtökohtana oli henkilöstön saannin vaikeudet. Suun terveydenhoidossa ei ole samaa ongelmaa, kuten aineistostakin selviää. Keskittämisen etuja ja haittoja on tarkasteltu, mutta tarkastelun pohjalta voi aivan hyvin tehdä erilaisen johtopäätöksen kuin se, mihin suunnitelmassa on päädytty. Pienillä paikkakunnilla huolestuttaa palveluiden katoaminen. Asiakkaan näkökulma ei puolla palvelujen keskittämistä eikä keskittämistä ole esitetty selvää taloudellista hyötyä. Suunnitelmasta puuttumaan jää kustannusvaikutukset, mitä tällä suunnitelmalla saavutetaan euromääräisesti. VanN 	VanN

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (1/4)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Henkilöstön pito- ja vetovoiman turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön pito- ja vetovoima pitää varmistaa muuttuvissa työnteon tavoissa. HJ Henkilöstöjaosto korostaa, että henkilöstöä tulee kuulla ja osallistaminen sekä työhyvinvointi tulee varmistaa uudistuksen eri vaiheissa. HJ Nuorisovaltuusto katsoo, että hyvinvointialueen on syytä keskittyä lisäämään työvoimaa palveluista leikkaamisen sijaan. NV Henkilöstön työtyöturvallisuus ja työergonomia sekä hygienianäkökulma tulee huomioida. Henkilöstön osallistaminen ja osallistuminen suunnitelman laatimisessa jää heikoksi. Henkilöstön motivointi oman työn kehittämiseen lähtee hyvästä johtamisesta. VanN Henkilöstön saatavuuteen tulee kiinnittää huomiota selvittämällä osa-aikaisuuden mahdollisuuksia. Voisiko työaikajärjestelyillä saada työntekijöitä kiinnostumaan myös reuna-alueista? Perhetilanteet ja muut joustot tulee huomioida paremmin rekrytoinnissa ja tulevassa työssä. Sosiaali- ja terveystieteiden henkilöstöpulan kannalta veto- ja pitovoimaan vaikuttaminen on ensiarvoisen tärkeää. TSV Henkilöstöpulaan: tiivistämällä ja keskittämällä uudempi porukka saa konsultaatiota vanhemmilta tekijöiltä, jolloin voidaan hyödyntää osaamista. Viihtyvyys ja pysyvyys paranee. Ei myöskään peruunnu aikoja ehkä niin paljon. HKV Oikomispuolen osajapulaan; isommissa yksiköissä tehokkuutta, välineitä yms. HKV Olemme useampaan otteeseen todenneet, että työnantajan tulee ottaa myös työntekijöiden osalta huomioon julkisen liikenteen kulkumahdollisuudet työpaikoille, kuten sitä on mietitty asiakkaiden osalta. Henkilöstön ja henkilöstöedustajien kanssa tulee miettiä ja neuvotella työmatkatuesta, työaikajoustoista sekä työnantajan omistamien työmatkoihin käytettävät autojen hankinnasta, jotta saadaan pidettyä omille paikkakunnille sitoutuneet työntekijät Pirhan palveluksessa jatkossakin. YT, SuPer Henkilöstön riittävyyden näkökulmasta yhteistyö oppilaitosten kanssa on tärkeää sekä omien työntekijöiden kouluttautumisen mahdollistaminen toisiin tehtäviin Pirhan sisällä. Lähihoitajien osaamisen laaja-alainen käyttö on työnantajalle erittäin taloudellista. Työtehtävien järkevää jakaminen eri ammattiryhmien kesken on nyt tarkasteltava uusien palvelumuotojen osalta. Opiskelijoiden ohjaajien palkitseminen on erittäin tärkeää, jotta meillä on tulevaisuudessakin ammattitaitoista henkilökuntaa. YT, SuPer 	HJ NV VanN TSV HKV YT, SuPer
Pitkät välimatkat	<ul style="list-style-type: none"> Pitää varmistaa, ettei ihmisten kynnys hakeutua hoitoon vaarannu pitkien välimatkojen vuoksi. HJ Vammaisneuvosto tuo esille, että palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida välimatkat ja kohtuullinen matka asiakkaalle. Esimerkiksi Kela-taksin käyttämisestä asiakas joutuu maksamaan edestakaisesta matkasta ensin 50 euron suuruisen omavastuun, kunnes vuosiomavastuu 300 € on täynnä, mikä voi aiheuttaa taloudellisen esteen. Lisäksi ei ole yhdenvertaista, että toiset joutuvat maksamaan hammaslääkärimatkoistaan 50 euroa ja toiset julkisella kulkuneuvolla muutamia euroja. VN Ikääntyneiden kannalta esityksen toteutuminen tarkoittaisi sitä, että palvelut olisivat erityisesti haja-asutusalueilla oleellisesti kauempana ja siten vaikeammin saavutettavissa. Kuten suunnitelmassa on todettu eläkeläisten lisääntyessä palvelujen tarve kasvaa, kun nykyisillä ja tulevilla ikäihmisillä on omat hampaat, joita pitää hoitaa säännöllisesti. Osa ikääntyneistä saattaisi laiminlyödä säännöllisen suun terveyden hoidon, kun matkustaminen hoitoon tulisi kalliimmaksi ja vaikeammaksi. VanN Palveluverkko harvenee liikaa, miten turvataan palvelut koko Pirkanmaan alueella? MPV Palvelujen keskittäminen tulee tehdä harkiten, jotta työskentelypisteet eivät karkaa liian kauaksi nykyisistä toimipisteistä. YT, SuPer 	HJ VN VanN MPV YT, SuPer

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (2/4)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none">• Palveluiden saatavuus alueilla, joista lakkautetaan toimipiste, tulee kuvata tarkemmin. HJ• Suun terveydenhuollon palveluissa tulee kiinnittää erityistä huomiota toimitilojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen mahdollistaen itsenäisen palvelun saamisen koko palveluketjussa. VN• Hammashoidon pitää olla yhdenvertaisesti saavutettavaa myös kiireellisen hammashoidon esimerkiksi särkytilanteessa anestesiahammashoittoon. On kohtuutonta ja epäinhimillistä esim. vaikeavammaisen odottaa nukutustoimenpiteeseen pääsyä. Kipu rajoittaa syömistä, huonontaa yleisvointia ja vaikuttaa kokonaisvaltaisesti mm. käytökseen sekä aiheuttaa muitakin terveydellisiä ongelmia. VN• Lisäksi valiokunta toivoo, että suunnitelmassa kiinnitetään huomiota ihmisten liikkumiseen toimipisteiden välillä, etenkin alueilla, joissa ei ole julkista liikennettä. Kiirevastaanottoja tulee olla riittävästi. Aukioloaikojen laajentaminen ilta-aikaa lisää joustavuutta perheille ja esimerkiksi hyvinvointikeskusten ilta-aikaista käyttöä tulee selvittää, sen sijaan että tilat olisivat tyhjillään. TSV• Suun terveydenhuollon palveluiden tulee olla koko Pirkanmaalla helposti saavutettavia ja tasa-arvoisia. MPV	HJ VN TSV MPV
Liikkuvat palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Liikkuvien palveluiden osalta tulee huolellisesti suunnitella käytännön toteutus. VanN• Liikkuvien palvelujen osalta valiokunta toivoo selkeitä laskelmia ja selvityksiä siitä, millaista resursointia liikkuvat palvelut vaativat. Eri skenaarioiden kustannukset tulee avata selkeästi. TSV• Liikkuvien palveluidenpilottien kokemukset tulee arvioida ennen palveluiden laajentamista. MPV• Liikkuvat palvelut, erityisesti suuhygienistin palvelut kouluille, jotka ovat etäällä varsinaisesta hammashuollon pisteestä. MPV• Liikkuvia palveluita/korvaavia palveluita oltava ennen kuin lakkautetaan palvelupisteitä. Palveluverkkoa kun karsitaan, liikkuvat palvelut tulee olla toiminnassa ennen toimipisteiden karsimista. HKV• Liikkuvien palveluiden täydentäminen erityisesti haja-asutusalueiden osalta on tarpeen alueiden elinvoiman säilyttämiseksi. Esityksessä on, että muutokset toteutettaisiin pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet. Näin tulee ehdottomasti toimia ja ottaa henkilöstö mukaan suunnittelemaan muutoksia ja miettimään niitä erityisesti käytännön näkökulmasta. YT, SuPer• Liikkuvien palvelujen osalta tulee huomioida työntekijöiden työturvallisuus sekä tukipalvelujen järkevä toteutus. Liikkuva palvelu muuttaa tehtäväkuvaa sekä voi nostaa työn vaatavuutta. Suunterveyden huolto on erittäin instrumenttikeskeistä ja korkean hygieniatason toimintaa. Palveluiden muutokset vaikuttavat voimakkaasti myös välinehuollon toimintaan sekä muuhun tukipalveluun. Tämä on huomioitava kaikessa muutoksessa sekä erityisesti liikkuvia palveluita suunniteltaessa. Näidenkin osalta tulee käydä tiivistä vuoropuhelua henkilöstön kanssa uutta toimintoa suunniteltaessa. Työntaotus ja mahdollisuus ruokailuun tulee myös huomioida. YT, SuPer	VanN TSV MPV HKV YT, SuPer

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (3/4)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Tasa-arvoinen palvelutuotanto ja erityistarpeiden huomioiminen	<ul style="list-style-type: none"> Vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että vammaisten asiakkaiden tarpeita huomioidaan ja heidän palvelutarpeitaan vastaavia palveluja kehitetään. Esimerkiksi hoidon mahdollistaminen omassa pyörätuolissa istuen lisää palveluiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Kehitysvammaisten henkilöiden suun terveydenhuolto tulisi parantaa ja edistää panostamalla ennaltaehkäisevään toimintaan, perushoitoon ja sen ohjaamiseen, erityisien palvelumuotojen kehittämiseen ja lisäämiseen mm. saatavuutta parantamalla, kuten anestesiahammashoito. Hoitoketjun mahdollisimman samana säilyminen helpottaa usein hoitotilanteita; tutut suuhygienistit ja hammaslääkäri, asiakkaan erityispiirteisiin ja kehitysvammaisuuden erityispiirteisiin perehtyminen mahdollistavat laadukkaan hoidon toteuttamisen. Myös muiden erityisryhmien kuten aistiyliherkkien, autististen ja neuropsykiatristen henkilöiden erityispiirteiden tuntemiseen ja niiden luomaan palveluiden erityistarpeisiin pitäisi perehtyä. VN Suun ja hampaiden kunto vaikuttaa paitsi elämänlaatuun, myös monien pitkäaikaissairauksien hoitotasapainoon. Miten turvataan monisairaiden suun terveydenhoito? Hampaiden hoito ennen monia leikkauksia on välttämätöntä (esim. nivelproteesit, sydämen läppäleikkaukset jne.). Kuntien palvelut ovat vaihdelleet. Miten tasa-arvoiset mahdollisuudet Pirhassa järjestetään? MPV Miten turvataan huumeidenkäyttäjien, mielenterveyspotilaiden ja sosiaalisesti heikossa asemassa olevien hammashoito? MPV 	VN MPV
Yhteistyötahot	<ul style="list-style-type: none"> Suun terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden välistä yhteistyötä tulisi kehittää ja lisätä. Esimerkiksi tietoisuutta eri vaihtoehtoisesta tavoista toteuttaa asiakkaiden suun terveydenhuoltoa olisi hyödyllistä levittää asumispalveluille ja kotiin vietäviin palveluihin. VN Valiokunnan näkemyksen mukaan monenlaiset yhteistyömahdollisuudet pitää huomioida ja selvittää kattavasti. Yhteistyötä tulee tehdä muiden ohjelmien kanssa (esim. Pirkanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten ohjelma) riittävän läpileikkauksen varmistamiseksi. Tilojen sekä opiskelijoiden harjoittelumahdollisuuksien osalta yhteistyötä on tehtävä koulujen, seurakuntien ja yritysten kanssa. Kuntien kanssa tehtävästä yhteistyöstä on huolehdittava osallistamalla kuntia suunnitteluun, muun muassa toimitilojen suhteen. Myös palveluiden käyttäjiä on hyvä kuulla palveluita uudistettaessa. TSV Hyvä yhteistyö neuvoloiden, koulujen ja kuntien kanssa auttaa palveluiden järjestämisessä ja kustannusten hallinnassa. MPV Hammashuollon kiinteistöjen kunto tulee arvioida yhdessä kuntien kanssa. Kiinteistöjen rakentamis- ja korjauskustannukset tulee pitää mahdollisimman matalina. MPV Yhteistyötä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja suun terveydenhuollon kesken tulee parantaa. MPV Yhteistyö kuntien kanssa; etenkin ennaltaehkäisevä työ yhtenä näkökulmana. Toiveena, että jo suunnitteluvaiheessa oltaisiin yhteistyössä kuntien kanssa, jotta ei tulisi vain sivusta valmiiksi annettuna. HKV 	VN TSV MPV HKV
Riittävät resurssit	<ul style="list-style-type: none"> Oikomishoidon riittävät resurssit tulee turvata. Oikomishoidon keskittäminen voi olla perusteltua, mutta alaikäisten pääsy hoitoon on pystyttävä turvaamaan, vaikka vanhemmilla ei olisikaan omaa autoa tai mahdollisuutta käyttää isoa osaa työpäivästään saattamiseen. Epämieluisat ja vaivalloiset asiat jäävät helposti hoitamatta - murrosiässä vielä helpommin. MPV 	MPV

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (4/4)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Palveluiden maksuttomuus	<ul style="list-style-type: none">Suun terveydenhuoltoon yhteydenoton pitää olla kaikille maksutonta. Puhelinneuvonta ja ajanvaraus maksullista tällä hetkellä (Tampereella) eikä ole siten yhdenvertaista digitaalisia palveluita käyttävien kanssa. Vammaisilla on monenlaisia rajoitteita käyttää digitaalisia palveluita ja saavutettavuus siten vaihtelevaa. VN	VN
Ikärakenteen muutokset	<ul style="list-style-type: none">Väestön ikärakenteen muutos aiheuttaa palvelutarpeen kasvua eläkeikäisissä asukkaissa, koska monella on omat hampaat ja tämä väestöryhmä kasvaa voimakkaasti. Miten turvataan tämän ikäryhmän pääsy palveluihin haja-asutusalueilla? Kuljetukset? Liikkuvat palvelut? MPV	MPV

Huomioidaan valmisteluprosessissa (1/1)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Viestintä ja tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none">Viestinnässä tulee kiinnittää huomiota siihen, kuinka liikkuvat palvelut konkreettisesti järjestetään. Niiden järjestäminen on turvattava erityisesti silloin, kun toimipisteitä vähennetään. KTJMuutoksista tulee viestiä mahdollisimman ajantasaisesti. HJNuorten mielenterveydelliset ja sosiaaliset haasteet ovat tärkeä ottaa huomioon. Kaikki eivät pysty menemään suun terveydenhuollon tarkastukseen johtuen esimerkiksi sosiaalisten tilanteiden pelosta. Tietoa vaihtoehtoisista tavoista, kuten mahdollisuudesta saada yksilöllisesti sovittua tarkastusaika tavanomaista rauhallisempaan aikaan, tulisi lisätä. VN	KTJ HJ VN
Osallistaminen selvityksen valmistelussa	<ul style="list-style-type: none">Vammaisneuvosto toivoo, että tulevaan valmisteluun kutsutaan mukaan myös vammaisneuvoston edustaja. VN	VN
Seuranta ja raportointi	<ul style="list-style-type: none">Osana muutosprosessia tulee laatia seurantasuunnitelma, joka sisältää palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun mittarit. Arvioinnissa erityistä painoa tulee panna niihin ryhmiin, joiden tiedetään olevan riskissä palvelujen alikäyttöön tai joiden suun terveydessä tiedetään olevan huomattavia puutteita. ALJSeurannan tuloksista on raportoitava asiakkuus- ja laatujaostoa. ALJ	ALJ

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Huomioitu valmistelussa (1/5)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
<p>Yleiset kommentit selvityksestä (1/2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöjaosto pitää henkilöstön näkemysten kuulemista positiivisena. Jaosto katsoo, että esitys tarvitsee vielä tarkempaa jatkovalmistelua. HJ Palveluiden verkoston selvitys lasten, nuorten ja perheiden palveluista on erittäin laaja, monialainen sekä kattava. Palveluita on käsitelty useasta eri näkökulmasta, ja lopputuloksena on valmistelu kokonainen ja yhtenevä paketti. Alueellinen nuorisovaltuusto haluaakin kiittää valmistelijoita perinpohjaisesti valmistellusta, joskin hieman pitkästä aineistosta. NV Nuorisovaltuusto pystyy tukemaan selvityksessä esitettyjä tavoitteita, mutta näin merkittävä palveluverkon karsiminen voi vaarantaa lasten ja nuorten oikeuden saavutettaviin palveluihin. Vuodelle 2035 esitetty tavoitela yli 10 neuvolatoimipisteen karsimisesta on huolestuttava, kun huomioidaan karttavedos, jossa esitetään tulevien neuvolapisteiden sijainti. NV Vammaisneuvosto muistuttaa, että kaikessa hyvinvointialueen palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tulee huomioida YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti erityisesti artiklan 25 terveys toteutuminen. VN Palveluverkkoselvitys on hyvin laaja ja tilakysymykset saavat siinä ison merkityksen. MPV Selvityksen perusteella alueelliset osaamiskeskittymät jäivät epäselviksi, näistä olisi tärkeitä saada enemmän tietoa kuten myös suunnitteilla olevasta Nepsy-osaamiskeskuksesta. MPV Monipalveluvaiokunta jäi kaipaamaan selvitystä lasten ja nuorten ja perheiden asumisen, elämisen ja arjen toimintaympäristöistä hyvinvointialueella. Monipalveluvaiokunta kysyy olisiko palveluverkkoselvitykseen ollut syytä kartoittaa lasten, nuorten ja perheiden tarpeita. Miten tässä palveluverkkoselvityksessä on hyödynnetty aiemmat asiakaspalautteet, esim. lastenneuvoloiden, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä perheneuvoloiden toiminnasta tai Neurokirjon lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia tukevista palveluista tehtyä kyselyä. MPV Monipalveluvaiokunta katsoo, että Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkoselvitystä on syytä valmistella lisää lausunnossa esitettyjen näkökulmien ja vaikutusarvioiden osalta ennen lopullista palveluverkkopäätöstä. Nykyisessä tilanteessa on tarpeen priorisoida kehittämistä ja muutoksia eri osa-alueille huolellisesti resurssien rajallisuuden takia. MPV Selvityksen taustalla oli laaja ja monipuolinen materiaali, josta oli laadittu selkeä esitys valiokunnalle. VPKV Aukioloaikojen laajentamisen pilotti toi positiivista kuvaa palveluiden kehittämisestä asiakaslähtöisesti, mutta työntekijöitä kuullen. VPKV Pohdimme valiokunnassa, onko lapsiperheiden arkea haastavien tilanteiden syy-seuraus-suhteiden selvittäminen mahdollista. Selvityksen kautta oli hienoa kuulla Pirhan ja kolmen muun hyvinvointialueen yhteistyöstä Sosiaali- ja terveysministeriön suuntaan liittyen sosiaalihuoltolain uudistukseen liittyvän tutkimuksen tekemiseen. Tämä on mielestämme esimerkki tiedolla johtamisen hyödyntämisestä palveluiden verkoston suunnittelussa. VPKV Valmistelu ja materiaali oli hyvää ja tunnistettu oikeita asioita, mutta edelleen haasteita ja tekemistä riittää. HKV Valiokunta nostaa esiin toiveen huostaanotettujen lasten / vaikeimpien ongelmien kanssa olevien lasten osalta Pirkanmaan hyvinvointialueen oman palvelutuotannon pikaista kehittämistä. HKV Selvitystä on tehty konsulttiyhtiön vahvassa ohjauksessa. Mukana valmistelussa toki on ollut johtajia eri tasoilta, mutta henkilöstönedustusta ei ole mukana juurikaan ollut. Palautetta on tullut, ettei valmistelussa ole otettu huomioon sairaalapalvelulinjan lasten- ja nuorisopsykiatrian vastuualueita. YT, SuPer Esitystä on valmisteltu osittain ilman, että sen sisällöstä on puhuttu sille henkilöstölle, jota muutokset erityisesti koskettavat. Tähänastista valmistelua ei ole tehty Pirhan strategian tai henkilöstöohjelman mukaisia henkilöstön osallistamisen periaatteita noudattaen. YT, Tehy 	<p>HJ NV VN MPV VPKV HKV YT, SuPer YT, Tehy</p>

Huomioitu valmistelussa (2/5)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Yleiset kommentit selvityksestä (2/2)	<ul style="list-style-type: none">Jotta palveluverkon muutosten vaikutuksia voisi aidosti käsitellä, tulisi samalla olla tiedossa millaisia muita palveluihin kohdistuvia muutoksia Pirha on vuoden 2023 aikana valmistellut mutta joita se ei vielä ole julkistanut. Ison muutoksen palastelu pienempiin osiin saattaa vaikuttaa houkuttevalta, mutta estää näkemästä kokonaiskuvaa muutosten yhteisvaikutuksista. YT, TehyLaaja materiaali kommentteja varten on tullut niin nopealla aikataululla, että asiaan on ollut haasteellista perehtyä asianmukaisella tiiviydellä ja antaa kattavia näkemyksiä asiasta. YT, JUKOLasten, nuorten ja perheiden palveluiden palveluverkkoselvityksessä todetaan, että alueemme LANUPE palveluiden saatavuudessa ja toimintamalleissa on tällä hetkellä varsin suuria eroja. Alueemme lapset, nuoret ja perheet ovat näin eriarvoisessa asemassa asuinpaikkakuntansa mukaan. Palvelulinjalla työskentelevän henkilöstön toiveena on palveluverkoston selkiyttäminen, ostopalvelujen vähentäminen, toimintamallien yhtenäistäminen ja selvityksessä esitettyjen digitaalisten ja liikkuvien palvelujen kehittäminen ja lisääminen. Näiden kehitystoimien toivotaan helpottavan niin asiakkaiden palvelujen saatavuutta kuin työntekijöiden pito- ja vetovoimaa sekä keskinäistä yhteistyötä YT, JHL	YT, Tehy YT, JUKO YT, JHL
Sähköiset palvelut	<ul style="list-style-type: none">Tavoite 40% sähköisten palveluiden osuudesta opiskeluhuollon palveluista on hyvin kunnianhimoinen, mutta on muistettava, että fyysinen asiakaskontakti merkitsee nuorille todella paljon. Fyysisten palveluiden taustalla on myös tavoite luoda luottamusta sekä turvallista tilaa nuorelle kertoa asiantuntijalle huolista ja murheistaan. Psykologi- sekä kuraattoripalveluita voidaan järjestää myös etävastaanottoina, mutta lähtökohtana tulee olla tarjota mahdollisimman paljon myös fyysisiä palveluita. NVVerkostopalavereiden ja vastaanottoaikojen sopimisen helpottaminen digitaalisiin välinein voisi vapauttaa työaikaa - esimerkiksi tarvitaan huoltajienkin käytettävissä olevia digitaalisia välineitä verkostopalavereiden sopimiseen. Digityökaluja kaivataan myös ammattilaisten välisten konsultaatioiden helpottamiseksi. Digielementin lisääminen kontakteihin ei kuitenkaan voi olla itseisarvo, vaan sen pitää palvella jotakin selkeää tarkoitusta ja helpottaa perheiden arkea ja asiointia ja sujuvoittaa ammattilaisten työskentelyä. Asiakasohjauksessa ja varhaisen tuen toimipisteiden karsiminen ja siirtäminen digipalveluihin on todella suuri. Tätä on vaikeata ymmärtää eikä sen toteuttamisesta anneta mitään vaikutusarvioita. Etävastaanottojen lisääminen ei saa aiheuttaa riskiä, että esimerkiksi lasten kaltoinkohtelu jää havaitsematta. MPVValiokuntamme korostaa digitaalisten palveluiden rohkeaa käyttöönottoa ja riittävän digituen tarjoamista sekä toivoo digitaalisten palveluiden mahdollisuuksien pilotoiteja, joista yhtenä esimerkkinä selvityksessä oli Sekasin-chat. Perheohjauksen ja -työn digitaalisten palveluiden mahdollisuudet ja tavoitteet tulisi huomioida laaja-alaisesti sekä jo olemassa olevia hyviä toimintamalleja hyödyntäen (esim. Teams-tapaamiset ja sähköinen Pyydä apua –lomake). Ryhmäneuvolakäynnit etäyhteyksin on yhteisöllisyyttä tukevaa palvelua, joka kannattaa hyödyntää. VPKVSähköisten palvelujen tarjontaan; hyvä kehittää ja lisätä, sillä ne nopeuttavat palveluja. Rinnalla oltava kuitenkin muutakin. HKVDigitaalisten ja liikkuvien palvelujen lisääminen on ehdottomasti tarpeen kivijalkapalvelujen vähentyessä. YT, SuPerDigitalisaation lisäämisessä työn monipuolistuminen ja etätyömahdollisuus koetaan hyvinä asioina. YT, Tehy	NV MPV VPKV HKV YT, SuPer YT, Tehy

Huomioitu valmistelussa (3/5)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Leikkaukset palveluverkossa	<ul style="list-style-type: none"> • Valiokunta kyseenalaistaa palveluverkkoselvityksen taloudellisista syistä tehtävät leikkaukset ja kehottaa harkitsemaan tarkemmin lasten, nuorten ja perheiden asumiseen ja tuen tarpeisiin liittyviä näkökohtia. Valiokunta huomauttaa, että tutkimusten mukaan organisaatioiden menestyminen edellyttää pienimuotoisia kokeiluja ennen laajoja muutoksia. Se korostaa palveluiden jatkuvuuden tärkeyttä ja esittää huolen palvelujen leikkausten vaikutuksesta alueen jo valmiiksi alhaiseen syntyvyyteen. MPV • Palveluverkkoselvityksessä tehdään isoja leikkauksia ja karsintoja lasten, nuorten ja perheiden nykyiseen palveluverkkoon taloudellisin perustein. Lasten ja nuorten mielenterveyden haasteet ja kiusaamisen ongelmat on mainittu selvityksessä, mutta vain kustannuksien näkökulmasta. Tässäkin selvityksessä henkilökunnan saatavuudella perustellaan monia, radikaaleja muutosehdotuksia. Saatavuus on nostettu keskeiseksi perusteeksi karsia ja keskittää palveluverkkoa. MPV • Palveluverkon karsimisesityksessä ei ole pohdittu sen vaikutuksia erilaisiin lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Lapsiperheköyhyyden on arvioitu lisääntyvän tulevina vuosina merkittävästi. Tutkimuksista tiedetään köyhyyden lisäävän hoivaköyhyyttä. MPV 	MPV
Aukioloaikojen lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> • Monipalveluvaliokunta pitää myönteisenä sitä, että lasten, nuorten ja perheiden palveluiden aukioloaikoja ollaan valmiita lisäämään. MPV 	MPV
Somen vaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> • Julkisuudessa on paljon keskusteltu sosiaalisen median vaikutuksista, mm. keskittymisvaikeuksiin, jopa riippuvuuksiin erityisesti nuorilla. Hyvinvointialueen olisi tärkeää viestiä ja tehdä tunnetuksi näitä ongelmia lainsäätäjille ja säädösten valmistelijoille sekä tehdä ehdotuksia yhteiskunnallisiksi ratkaisuksiksi. MPV 	MPV
Jatkuvuus palveluketjussa	<ul style="list-style-type: none"> • Monipalveluvaliokunta pitää tärkeänä, että Lasten, nuorten ja perheiden palvelut rakentuvat palveluiden ja palveluketjujen jatkuvuudelle. Hyvinvointialueen tulee johtamisessa tukea henkilöstön ja lasten, nuorten ja perheiden vuorovaikutuksen pitkäaikaisuuden syntymistä kaikin tavoin. Se tukee arjen lapsia, nuoria ja perheitä arkisissa ja vaativimmissa tilanteissa ja se luo myös henkilöstölle motivoivan työn, joka synnyttää sitoutumista ja pysyvyyttä. MPV 	MPV
Lastensuojelu	<ul style="list-style-type: none"> • Lastensuojelun prosessia on tehostettava lapsen edun mukaisesti. KTJ • Selvityksessä esitetään merkittävää karsimista lastensuojelun toimipisteisiin. Lastensuojelun palveluissa korostuu lapsen ja nuoren sekä perheen tuntemus. Lastensuojelussa kasvokkainen tapaaminen on erityisen tärkeää, sillä siinä voidaan paremmin aistia ilmeet ja eleet sekä esimerkiksi mahdollinen päihtyneisyys. Monipalveluvaliokunta korostaa huomion kiinnittämistä ylisukupolvisen huono-osaisuuden periytymisen katkaisemiseen. MPV • Monipalveluvaliokunnan mielestä on tärkeää tutkia ja kokeilla varhaisen tuen ja perhepalveluiden kehittämisen merkitystä lastensuojelun sijaishuollon kustannustenkin alentamisen näkökulmasta. Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee kiinnittää erityistä kunnianhimoa ja tavoitteita lastensuojelun ja lastensuojelun sijaishuollon toimintaan, palveluihin ja palveluverkkoihin. Monipalveluvaliokunta pitää vuoteen 2035 mennessä oman toiminnan osuuden kasvattamista 30 prosenttiin lastensuojelun sijaishuollon laitospalveluissa varsin vaatimattomana tavoitteena, osuutta lienee mahdollista kasvattaa jopa 50 prosenttiin. MPV • Varsinkin lastensuojelussa olisi tärkeää olla sosiaalityöntekijä, joka on erikoistunut kehitysvammaisten perheiden kanssa työskentelyyn. Lapsi ei koskaan saisi joutua huostaanottoon siksi, että kehitysvammaisen vanhempi ei saa riittävää tukea vanhemmuuteensa. MPV 	KTJ MPV

Huomioitu valmistelussa (4/5)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Lasten ja nuorten miepä-palveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Selvityksessä korostetaan lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen toimintamallien yhtenäistämistä ja selkeyttämistä. Monipalveluvaliokunta korostaa sen sisällä yksilöllisten tilanteiden ja tekijöiden huomioimista. Miepä-timien toiminnan vakiinnuttaminen koko alueella on tärkeää sekä niiden turvaaminen lähipalveluna. Lasten ja nuorten saatava nopeasti apua ja tukea: odottamisesta koituvat vaikutukset ovat vielä suurempia kuin aikuisilla. Kustannukset myös kertautuvat ja suurenevat odottamisessa. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa on pitkät jonot varsinkin sairaalapalveluiden osalta. Apua joutuu odottamaan liian pitkään. Monipalveluvaliokunta kannustaa tämän kokonaisuuden uudelleen organisointiin. Toteamme myös, että hyvin toimivat aikuispsykiatrian ja päihdepalvelut tukevat myös lapsia ja nuoria niissä perheissä, joissa aikuisilla on edellä mainittuja palvelutarpeita. Päiväperhon palvelut ja sen neuvolatoiminta tulee turvata ja laajentaa Pirkanmaan laajuisesti palveluksi. MPV Tampereen kaupungin vastatessa sosiaali- ja terveyspalveluista Sosiaali- ja kriisipäivystyksen alla toimi nuorten selviämisasema. Se vastaanotti päihtyneitä alaikäisiä riippumatta kotikunnasta viikonloppuisin pe-la klo 08-20 ja la-su klo 20-08. Toimintaa kehitettiin ennen hyvinvointialueelle siirtymistä. Hyvinvointialueen alkaessa säännöllinen toiminta loppui. Selviämisasema on nyt auki vain satunnaisesti esimerkiksi vappuna tai koulujen päättymisen aikana. Selviämisasemalla on valmiit tilat Sorinkadulla. Päivystäjänä toimivat monet eri ammattilaiset, jotka on katsottu pystyvän käymään ehkäisevää keskustelua ja ymmärtämään milloin nuori pitää toimittaa esim. somaattisen syyn takia päivystykseen. Korvaus on ollut maltillinen ja sen myötä kustannukset. Selviämisasemalla pystytään keskustelemaan ajan kanssa ja luottamusta rakentaen nuoren tilanteesta, päihteidenkäytöstä, koulun sujumisesta, kavereista ja harrastuksista. Tämä on tärkeää tietoa, kun mietitään, miten nuorta pystytään tukemaan, että päihteiden käytöstä ei tule ongelmaa. Nuoret pääsevät kotiin, kun huoltaja pystyy hakemaan hänet. Huoltajan hakiessa pystytään käymään lyhyt keskustelu kotitilanteesta ja antaa neuvoja. Nämä tiedot pystytään toimittamaan sosiaaliryöntekijälle lastensuojeluilmoitusta varten. MPV Nuorten selviämisasemalle tilat ovat valmiina sekä perehdytetty motivoitunut henkilöstö. Nuorten selviämisasema on halpa, ennaltaehkäisevä, nuorten hyvinvointia lisäävä ja vaikuttava palvelu osana lastensuojelua. Monipalveluvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorten selviämisaseman toiminta palautetaan säännölliseksi toiminnaksi Pirkanmaan hyvinvointialueella ja integroidaan osaksi lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan palveluita. MPV Tieteellistä tietoa kaivattiin palvelujen vaikuttavuudesta sekä lisääntyneiden lasten ongelmien syy-seuraussuhteista. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta korostettiin ennakoinnin ja varhaisen tuen tarjoamisen mahdollisuuksia sekä niihin liittyviä uusien palvelumuotojen rohkeaa kokeilua. VPKV 	MPV VPKV
Yhteistyötahot	<ul style="list-style-type: none"> Kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on huomioitava. HJ Huomioidaan yhteistyö kuntien hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden kanssa. KTJ Yhteistyö hyvinvointialueen ja kuntien kanssa korostuu esimerkiksi peruspalveluissa kouluilla. Koulun koko henkilökunnan on oltava tietoisia toisistaan ja toimenkuvistaan sekä tehtävä yhteistä työtä lapsen ja nuoren ympärillä olevana tukiverkostonä. Toivomme, että jatkossa lapsi- ja perhejärjestöjen verkosto otetaan mukaan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin lasten, nuorten ja perheiden palveluissa. VPKV Byrokraatiasta yhteistyötahojen osalta; yritetään löytää järkeviä keinoja. Ei voi rikkoa lakia, mutta ei anneta niiden estää ja kaataa hyviä järjestöjä, niin kauan kuin niistä apuja saamme. HKV Valiokuntana olemme mielellään mukana, esimerkiksi yhteistyössä kuntin ja järjestöjen kanssa, kun pohditaan kehitystä korjaavista palveluista mieluummin varhaisen puuttumisen palveluihin. Rajapintaa löytyy. HKV 	HJ KTJ VPKV HKV

Huomioitu valmistelussa (5/5)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Pirkanmaan laajuiset palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Palveluverkon uudelleenorganisoinnin kautta on pystyttävä tarjoamaan paremmin erityisosaamista koko Pirkanmaan alueella. KTJ• Palveluverkon uudistuksen avulla on pystyttävä tarjoamaan osaaminen lasten ja nuorten mielenterveysasioissa koko Pirkanmaan alueella. KTJ• Kuinka on tarkoitus palveluilla alueilla, joille ei jonkin palvelun suhteen ole suunnitteilla palvelupistettä, toimipistettä tai palvelupäiviä? MPV	KTJ MPV
Väestörakenne ja suunnitelman vaikutusten laajuus	<ul style="list-style-type: none">• MPV toteaa, että 0–17 vuoden ikäisiä lapsia ja nuoria Pirkanmaan hyvinvointialueella on selvitysaineiston mukaan 95881 henkilöä. Heidän vanhempansa ja muut perheenjäsenensä huomioiden lasten, nuorten ja perheiden palvelut koskevat lähes puolta koko hyvinvointialueen väestöstä. Lapsiin ja nuoriin liittyy vahvasti paitsi koko hyvinvointialueen myös koko yhteiskuntamme tulevaisuus. Valiokunta haluaa kiinnittää huomiota erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuviin mielenterveysongelmiin ja kiusaamiseen, korostaen tarvetta uudennlaisille toimintatavoille sekä nostaa esiin nuorten syrjäytymisuhkan ja haastaa hyvinvointialueen vaikuttamaan tilanteeseen. MPV• Tutkimuksen mukaan 87 000 18–29-vuotiasta nuorta oli työelämän tai koulutuksen ulkopuolella, joista Pirkanmaalla noin 8700, ja valiokunta kehottaa vähentämään tähän ryhmään kuuluvien nuorten määrää vaikuttamalla taustalla oleviin syihin kuten mielenterveyden ongelmat ja pitkään jatkunut kiusaaminen. Tähän tarvitaan uudenlaisia ajattelu- ja toimintatapoja. MPV	MPV

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (1/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
<p>Henkilöstön pito- ja vetovoiman turvaaminen (1/2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön pito- ja vetovoima pitää varmistaa muuttuvissa työnteon tavoissa. HJ Työntekijöiden pysyvyys on tärkeää palveluiden vaikuttavuuden kannalta. HJ Pirkanmaan hyvinvointialueen tulisi panostaa henkilöstön hyvinvointiin, koska silloin meillä asiakkaat voivat myös hyvin. NV Päihde- ja mielenterveyspalveluissa, kuten muissakin hyvinvointialueen palveluissa, tulisi lisätä henkilöstön osaamista ja osaamisen kehittämistä koskien vammaisten lasten sekä nuorten erityistarpeita. Vammaisuuden tuoma henkinen lisäkuorma on myös huomioitava. Esimerkiksi neuropsykiatrisia haasteita omaavilla nuorilla on suurentunut riski lääkityä oireitaan päihteillä. Vammaisilla lapsilla voi olla huolta vanhempiansa jaksamisesta ja pelkoa ulkopuolelle jäämisestä. VN Ongelmia on pienten kuntien vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa. Jos paikkakunnalla ei ole vammaispalveluiden työntekijää ja näiden asioiden osaajaa niin yhteistyö jää poikki- hallinnollisesti perheiden kanssa toteutumatta. Hyvinvointialueella tulee taata, että jokaisessa kunnassa on vammaispalveluiden sosiaalityöntekijän palvelut saatavissa. VN Muun muassa opiskeluhuollossa useampien koulujen välillä liikkuvilta työntekijöiltä edellytetään nykyisin oman auton käyttöä, mikä vaikeuttaa rekrytointia. Rekrytointiin voidaan vaikuttaa mm. yhteiskäyttöautojen saatavuudella, joustavilla työn aloituspaikoilla, mobiilileimauksella, suuremmalla liukumalla ja mahdollisuudella etätöihin kirjausten ja tilastointien suhteen. Lähityöskentelytilojen vaatimusten päivittäminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa työntekijät ovat äkillisesti ilman omia työhuoneita, sillä tämän kaltainen työ ei sovi avokonttoriin. MPV Henkilöstöpulaan ei ratkaisuja, sillä henkilöstömäärällä mitä on. Juurisyihin puuttumiseen ja kentällä tekeviin ihmisiin panostettava. HKV Eri ammattilaisten yhteistyön tiivistäminen ja tehtävänkuvien tarkentaminen on varmasti tärkeää, jotta jokainen ammattilainen tekee osaamisen ja koulutuksen mahdollistamaa työtehtävää. Lähihoidajien osaaminen tulee ottaa laajasti käyttöön ja tarvittaessa tarjota lisäkoulutusta, jos uusiin työtehtäviin sitä tarvitaan. Erityisesti digitaalisten palvelujentuottamisen vaatimaa osaamista tulee vahvistaa ja varmistaa. Palkkauksen tarkistaminen tehtävien vaativuuksien osalta lisää oikeudenmukaisuuden tunnetta sekä pito että vetovoimaa. Hyvä henkilöstöjohtaminen sekä muutosjohtaminen on näiden muutosten eteenpäin viemiseksi nyt äärimmäisen tärkeää. YT, SuPer Osana palveluverkon valmistelua tulisi selvittää ja tehdä vaikutusten arvio myös siitä, ovatko ne työntekijät joihin muutoksia kohdistuu halukkaita muutosten toteutuessa jatkamaan Pirhan palveluksessa. Oletuksena valmistelussa lienee ollut, että työntekijät siirtyvät uusiin tehtäviin ja uusille paikkakunnille. Moni työntekijä on kuitenkin hakeutunut nykyisiin työtehtäviinsä sen takia, että on voinut lähellä asuinpaikkaansa voida tehdä sellaista työtä, josta pitää, tai halunnut työskennellä pienemmässä työpisteessä. Muutokset voivat aiheuttaa myös työntekijöiden hakeutumista toisille työnantajille tai toisiin maakuntiin töihin. YT, Tehy "Helpompien" asiakkaiden ohjaaminen digitaalisiin palvelukanaviin johtaa siihen, että fyysisissä toimipisteissä asioivat asiakkaat/potilaat ovat keskimäärin aiempaa haastavampia. Tämä lisää työn kuormittavuutta. Suunnitelmissa tulisikin huomioida myös se, että työtehtävät eivät muuttuisi jo nykyistä kuormittavammiksi ja pakkotahtisemmiksi. YT, Tehy Työtehtävien ja työpisteiden muutokset, työnteokoalueiden laajentaminen ja aukioloaikojen laajentaminen tulevat olemaan haasteena työntekijöille. Henkilöstön saatavuus jokaiselle lähijohtamisalueelle ja työn kuormittavuuden huomioiminen eri lähijohtamisalueiden välillä tulee huomioida esityksessä. Muutokset tulevat heikentämään Pirhan veto- ja pitovoimaa. YT, Tehy Mikäli suunnitelmat sisältävät tehtävämuutoksia, niin on huomioitava asianmukaisen työn vaativuuden arviointi. Suunnitelmat sisältävät paljon kohtia, joissa on ensisijaisen tärkeää huomioida työturvallisuusnäkökulma. Henkilöstön jaksaminen ja tämänhetkinen työn kuormitus on huomioitava sekä niihin panostaminen on ensisijaisen tärkeää. YT, JUKO 	<p>HJ NV VN MPV HKV YT, SuPer YT, Tehy YT, JUKO</p>

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (2/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Henkilöstön pito- ja vetovoiman turvaaminen (2/2)	<ul style="list-style-type: none"> Jotta kaikki palveluverkkoselvityksessä mainitut nykyiset ja uudet palvelut kyettäisiin tuottamaan, henkilöstö pitää tärkeänä sekä nykyisen henkilöstön pitovoimaan että uusien työntekijöiden vetovoimaan liittyviä toimia. Nykyisten työntekijöiden työssä jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota tulevissa muutoksissa. Erytishuomiota tulee kiinnittää sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden ja psykologien tehtävien selkiyttämiseen ja vakinaistamisiin. Henkilöstön liikkuminen nykyistä laajemmalla alueella vaatii vahvaa perehdyttämistä ja uusien toimintaympäristöjen hahmottamista. Työssäkäyntialueen laajentumisen myötä tulee työntekijöille mahdollistaa riittävä alueeseen ja asiakkaisiin tutustuminen sekä kiinnittyminen alueen muihin sidosryhmiin. YT, JHL Yksittäisen työntekijän työkuorma ei saa uudistusten myötä muodostua kohtuuttomaksi. Mahdollisesti laajentuvien työaikaosien osalta tulee jokaisen niiden kohteena olevan työntekijän kanssa käydä yt-neuvottelut. Työyhteisöjen esihenkilöille tulee tarjota tukea muutosjohtamiseen, jotta he kykenevät riittävästi tukemaan alaisiaan tulevissa muutoksissa. Yksityöskentelevien työturvallisuus (mm. mahdollinen väkivallan uhka) tulee turvata riittävien toimenpitein. YT, JHL 	YT, JHL
Lähipalveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Terveydenhoitajan sekä lääkärin vastaanottojen tulee olla ensisijaisesti lähipalveluna oppilaitoksen tiloissa. Tämä siksi, koska oppilas- ja opiskelijahuoltolaisissa (1287/2013) todetaan yksiselitteisesti, että lähtökohtana tulee olla oppilaitoksen tiloissa tarjottavat palvelut. Tämän on oltava lähtökohta palveluiden järjestämisessä. Saman lain 17 §:ssä todetaan myös, että "Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. NV Hyvinvointialueella on kunnioitettava lähipalveluperiaatetta sekä kiinnitettävä erityisesti huomiota palveluiden saavutettavuuteen. Nuorisovaltuusto vetoaa, että tämä otetaan huomioon konkreettisia päätöksiä tehtäessä. NV Lastensuojeluun tulisi pyrkiä saamaan mukaan omaa tuotantoa, jotta varmistua tarjottavien palveluiden laadusta, sekä hillitä kustannuksia. Tietysti kaikkein tärkeintä olisi löytää keinoja, päästä kiinni, niihin syihin, jotka aiheuttavat nuorten pahoinvointia, ja pyrkiä vaikuttamaan niihin. Ennaltaehkäisy ja matalankynnyksen palveluiden merkitys korostuu. TSV Perheiden oletetaan liikkuvan kauempana sijaitseviin yksiköihin ilman että on analysoitu heidän kykyään liikkua taloudellisten, oman auton omistamisen tai julkisten kulkuneuvojen liikenneyhteyksien osalta. Kuinka on ajateltu autottomien, yksinhuoltajavanhempien hoitavan kuljetukset etäämmälle oleville palvelupaikoille? Ja toisaalta kuinka paljon edellytetään vanhempien hoitavan kuljetustehtäviä kauempana oleviin palveluihin? Esimerkiksi lastenneuvolat ja perheneuvolat tarvitaan helposti saavutettavina lähipalveluina. MPV Toimitiloja suunniteltaessa on käytävä dialogia joukkoliikenteen järjestäjien kanssa: neuvola ei ole saavutettava, jos sinne ei kulje riittävästi sellaisia kulkuvälineitä, joihin mahtuu vaunujen kanssa, eivätkä perheet tule tapaamisiin, jos yhteydet ovat hitaat ja hankalat ja matkat haukkaavat ison osan työ- ja koulupäivästä. Välitmatkojen lisääntyminen fyysisiin palveluihin ei saa johtaa perheiden jättäytymiseen pois tapaamisista. MPV Opiskeluhuollon pitää tapahtua kouluilla ja oppilaitoksissa lähipalveluina, pelkkä välitön läheisyys ei riitä. Ostopalveluna toteutettavat palvelut, esim. erilliset koulupsykologin tutkimusten ostot vastaavat pistemäiseen tarpeeseen, mutta lapsen ympäristön tuntemus jää puutteelliseksi. MPV Peruspalveluissa esimerkiksi koulun oppilashuollon palveluiden saatavuus on varmistettava arjessa ja lähipalveluna; huomioiden aikuisten tuttuus ja turvallisuus. Asiakasohjauksen ja vastuu viranhaltijoiden merkitys on tärkeä kaikissa vaiheissa avun oikea-aikaisuuden varmistamiseksi ja toisaalta päällekkäisten toimintojen välttämiseksi. VPKV Ei olla jättämässä lähipalveluita, sillä jokaisessa kunnassa lapsiperheitä on. HKV 	NV TSV MPV VPKV HKV

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (3/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Yhteistyön lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ja vammaispalveluiden yhteistyötä olisi tärkeä lisätä. Esimerkiksi mikäli vammaiselle lapselle ei myönnetä harrastusvälinettä tai tukea perheelle auton hankintaan, on vammaisella lapsella suuri riski jäädä syrjään ikätoveriensa harrastuksista. Kuljetuspalvelumatkojen rajoitettu määrä aiheuttaa myös osaltaan sosiaalista syrjäytymistä. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa tulee lisätä lasten omaa osallisuutta ja heidän kuulemistaan. VN Kuulovammaiset lapset pääsääntöisesti käyvät perusopetusta integroidusti. Tukihenkilötoiminnassa on havaittu tarve viittomakielen taidolle. Tässä järjestöyhteistyön avulla voitaisiin saada parannusta. Tietosuojan huomioiden Palveluohjausta olisi tärkeä lisätä tietosuoja huomioiden lasten, nuorten ja perheiden palveluista järjestöjen pariin. VN Hyvinvointialueen tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnassa olisi hyödyllistä lisätä yhteistyötä järjestöjen kanssa. Järjestöjen mahdollisuutta tukihenkilöiden hankinnassa lastensuojelun puolelle kannattaa selvittää. Tukiperhetoiminnassa tulisi saada luotua tuo polku helpoksi ja saavutettavaksi erityislapselle kriisitilanteessakin ilman kohtuutonta odotusaikaa. Lisäksi tulee varmistaa, että tukiperhetoiminnassa olosuhteet ovat kunnossa. VN Vammaisneuvosto tuo esille järjestöissä ja yhdistyksissä olevan mahdollisuuksia, tietoa ja taitoa, jota kannattaisi hyödyntää enemmän. Esimerkiksi järjestöjen kokemustoimija- ja vertaistoimintaa, ammatillista yhteistyötä ja ohjaus- sekä neuvontatyötä tulisi lisätä ja yhteistyötä kehittää. Yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa tulisi lisätä hyvinvointialueen palveluissa ja rakenteissa. Vammaisneuvosto esittää perhekeskusverkostoon lisättävän myös vammaisjärjestöjen edustajia. VN Kuntien kanssa on tehtävä tiivistä yhteistyötä palveluverkkoasioissa muun muassa tilojen sijainnin ja saavutettavuuden huomioimiseksi. Tilojen kunto tulee arvioida yhteistyössä kuntien kanssa. Myös muiden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön korostaminen on tärkeää, mutta sen ohessa tulee huolehtia, että myös tieto ja koordinaatio (mm. palveluohjaus) niiden välillä toimii. TSV Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön sekä rajapintatyön onnistuminen on tärkeää toimivalle ja tehokkaalle palveluverkolle. MPV Järjestelmällisesti ja hyvässä yhteistyössä, matalalla kynnyksellä kuntien ja hyvinvointialueiden kannattaisi suunnitella yhteistyötä lasten, nuorten ja perheiden parissa. Huolet ovat yhteiset. MPV Peruskouluun ja toisen asteen koulutukseen liittyy paljon kuntien ja hyvinvointialueen rajapintoja. Monipalveluvaliokunta pitää tärkeänä, että tällaiset rajapinnat eivät estä tehokasta, ennaltaehkäisevää tai korjaavaa toimintaa lasten, nuorten ja perheiden hyväksi. Tähän työhön on tärkeää ottaa mukaan matalalla kynnyksellä myös näiden ihmisten kanssa työtä tekevät järjestöt, seurakunnat ja muut kolmannen sektorin toimijat. MPV Erittäin tärkeää on vaikuttaa yhdenvertaisiin palveluihin, eheään ja monikanavaiseen palveluiden verkostoon ja liikkuvien palveluiden tarpeeseen ja toteutukseen aktiivisella yhteistyöllä kuntien rakennus- ja investointihankkeiden kanssa. MPV JHL pitää tärkeänä, että LANUPE linjan ja sairaalapalvelulinjan yhteistyötä vahvistetaan ja asiakkaiden palveluverkko suunnitellaan saumattomaksi, jotta mm. niukat resurssit saadaan parhaalla mahdollisella tavalla hyödynnettyä alueemme lasten, nuorten ja perheiden parhaaksi. YT, JHL 	VN TSV MPV YT, JHL
Keskittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Nähdään hyvänä, että tietyt isommat palvelut ovat keskitettyjä, sillä hyvinvointialueen omana palveluna ei joka kunnassa voisi olla. HKV 	HKV
Palveluiden kehittäminen ja omaisten tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden uudistusta kehitettävä suhteessa aikuisille suunnattuihin palveluihin ja panostettava omaisten tukemiseen ja läheisverkostojen aktivointiin. HJ 	HJ

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (4/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Tasavertaisuus palveluissa	<ul style="list-style-type: none"> Tilastokeskuksen väestöennuste vuodelle 2035 osoittaa, että erityisesti Pirkanmaan reunakunnissa syntyneiden lasten lukumäärä vähenee entisestään, mutta nuorisovaltuusto katsoo, että neuvolapalvelu on pystyttävä turvaamaan ensisijaisesti lähipalveluna jokaiselle pirkanmaalaiselle perheelle sekä yksinhuoltajalle. Perheiden moninaisuus tulee huomioida palveluiden suunnittelussa sekä niiden toteuttamistavoissa, kun päätetään tulevasta palveluverkosta. NV Lasten kodin ulkopuolisissa sijoituksissa on paljon kuntakohtaisia eroja. Asiakkaiden joukossa on paljon lapsia, joilla neuropsykiatrisia haasteita. Näiden lasten kuntoutus ja kotiin saatava tuki on erittäin tärkeää. VN Perhetilanne on huomioitava kokonaisuutena ja tukipalveluja mahdollistettava herkästi, kun perheessä on vammainen henkilö. Vaikka lapsi/ nuori on varsinainen asiakas, on huomioitava, että vanhempi saattaa olla vammainen henkilö. Tämä on huomioitava palveluita järjestettäessä. Perhe on kuitenkin lapsen/ nuoren oleellinen lähipiiri. VN Keskittäminen jäänee tulevalla palveluverkolla ainoaksi mahdollisuudeksi erityisiä palveluita tarvitseville, mutta matalankynnyksen palvelut ja palvelut, joilla voidaan ennaltaehkäistä tilanteen vakavoituminen (ja järeämpien palveluiden tarve myöhemmin) tulisi olla saatavilla myös ympäristökunnissa, joissa vähemmän lapsia. Tällöin on mietittävä vaihtoehtoja (esim. yhteydenotto puhelimella oltava mahdollista joka päivä). Tarvittaessa myös ammatillaiset liikkumaan tulevaisuudessa ainakin reuna alueilla. TSV Monipalveluvaliokunta kiinnittää erityistä huomiota perheiden palvelukokonaisuuteen. Valiokunta muistuttaa, että perheissä voi olla monenlaisia tilanteita, kuten lapsen tai nuoren vammaisuus, pitkäaikaissairaus tai vanhemman uupumus tai päihdeongelma Näissä tilanteissa perheet tarvitsevat kattavia ja moniammatillisia palveluja. MPV 	NV VN TSV MPV
Liikkuvat palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Liikkuvien palvelujen osalta tulee huomioida työntekijöiden työturvallisuus sekä tukipalvelujen järkevä toteutus. Esimerkiksi välinehuollon toimivuus ja korkean hygieniatason säilyttäminen on perusasioita, joiden tulee toimia saumattomasti. Näidenkin osalta tulee käydä tiivistä vuoropuhelua henkilöstön kanssa uutta toimintoa suunniteltaessa. Työntauotus ja mahdollisuus ruokailuun tulee myös huomioida. YT, SuPer Liikkuvia palveluita lisättäessä tulee kiinnittää huomiota potilastietojärjestelmien ja ICT-yhteyksien toimivuuteen, työntekijöiden ergonomiaan ja työturvallisuuteen ja asiakkaiden yksityisyyden suojaan. Liikkuvien palveluiden lisääntyminen tulee lisäämään työnantajan omistamia/ pitkäaikaisesti vuokrattuja kulkuneuvoja sekä niiden ylläpitokustannuksia. Liikkuvien palveluiden kohdalla tulee kiinnittää huomiota myös työntekijöiden lakisääteisten taukojen pitämisen mahdollistamiseen. Työntekijöille tulee tarjota tasapuolisesti mahdollisuutta tehdä liikkuvaa työtä, jotta lakkautettavien yksiköiden henkilökunta voi halutessaan jatkaa työskentelyä fyysisissä toimipisteissä. YT, Tehy 	YT, SuPer YT, Tehy
Vammaisvaikutusten arviointi	<ul style="list-style-type: none"> Vammaisneuvosto nostaa esiin myös vammaisvaikutusten arvioinnin tarpeen. Palveluverkkoa suunniteltaessa on tehty lapsivaikutusten arviointia, mutta ei vammaisvaikutusten arviointia. Yleinen tietoisuus vammaisuuteen liittyvistä erityiskysymyksistä on tarpeen kaikilla palvelulinjoilla. Henkilökunnalla voisi esimerkiksi olla lista kaikista palveluista ja tuista, joita vammaisten lasten perheet voivat saada Pirkanmaalla. VN 	VN
Sijaiskodit ja -perheet	<ul style="list-style-type: none"> Pirkanmaalla tulisi lisätä kodinomaisia laitoksia, jotta lapsilla ja nuorilla olisi kotoisa olo, mikäli he joutuvat lähtemään kotoa. Sijaisperheiden saatavuuteen on panostettava. NV 	NV

Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (5/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueella tulisi myös panostaa ennaltaehkäisevään tukeen perheille, että lapsista ja nuorista ei jouduttaisi ”luopumaan” tai ajaututtaisi esimerkiksi lastensuojelun palveluiden piiriin. Ongelmiin on puututtava ennen kuin niitä edes syntyy, mikä haastaa koko palvelujärjestelmän kokonaisuutta. NV Ennaltaehkäisevät palvelut on huomioitava palveluverkoston uudistamisessa. KTJ Sosiaalihuoltolaki on ensisijainen laki ja vammaispalvelulaki toissijainen. Sosiaalityössä tämä tarkoittaa tarvetta panostaa ennaltaehkäisevään työhön. Vammaisten henkilöiden perheille ja vammaisille tulisi tarjota tukea ennaltaehkäisevää lastensuojelua ja sosiaalipalveluja, jolla voitaisiin välttää lastensuojelun asiakkuuden tarvetta ja siten raskaampia, kalliimpia palveluita, Matalalla kynnyksellä ja tietoisella palvelun sekä määrärahojen lisäämisellä ennaltaehkäiseviin sosiaalipalveluihin erityisesti heidän kohdallaan (autistiset ja neuropsykiatriset henkilöt ja heidän perheensä), joilla vaikeampaa saada vammaispalvelujen kautta palveluja. VN Ennaltaehkäiseviä palveluita ja lastensuojelun vaikuttavuutta tulee vahvistaa. ALJ 	NV KTJ VN ALJ
Matalan kynnyksen palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen palvelut ovat mielestämme vähän palveluita käyttävien lasten, nuorten ja perheiden kannalta oleellisia. Tähän liittyen perheiden suuntaan on oltava selkeää ja monikanavaista viestintää liittyen yhteydenottokanaviin sekä varhaisen tuen palveluihin. VPKV 	VPKV
Sijaishuollon ja perhetyön tehostaminen	<ul style="list-style-type: none"> Selvityksessä mainitaan, että merkittävät taloudelliset panostukset sosiaalihuollon varhaisemman vaiheen palveluihin tai lastensuojelun avohuoltoon eivät ole vähentäneet sijaishuollon tarvetta. Monipalveluvaliokunta pitää tärkeänä näiden kysymysten perusteellista selvittämistä ja tarkentamista, mihin taloudelliset panostukset kohdentuneet, onko valtakunnallisesti olemassa tutkittua tietoa tehokkaammista keinoista? Mikä on seuranta-aika, jolla johtopäätöksiä vedetään? Näkyvätkö varhaisen vaiheen panostukset viiveellä? Soteuudistuksen yhteydessä on tuotu esiin ns. Imatran ja Etelä-Karjalan malli, jossa on panostettu pienten lasten perheisen kotipalveluun ja voitu sen avulla vaikuttaa merkittävästi lastenhuollon sijaishuollon kustannuksiin. Mitä tiedämme Pirkanmaalla näistä toimenpiteistä? Onko sellaista kokeiltu Pirkanmaalla? Perhetyö on vanhemmuuden tukemista, mutta se on myös konkreettista apua ja auttamista vaativan arjen paineissa. Monipalvelukunta ehdottaa vastaavanlaisen perheavun kokeilemistä pilottina hyvinvointialueella. MPV 	MPV
Opiskeluterveydenhuollon käyntimäärien syiden selvittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkkoselvityksen mukaan opiskeluterveydenhuollon käyntimäärä on kasvanut paljon. Selvityksen mukaan on epäselvää, mistä suuri kasvu on voinut johtua. Mahdollisia selittäviä tekijöitä ovat maksuton ehkäisy, korona ja sen vaikutukset sekä koronarokotukset, mutta käyntimäärien syiden tarkempi selvittäminen on syytä tehdä jo resurssien kohdentamisenkin vuoksi. MPV 	MPV
Kustannukset	<ul style="list-style-type: none"> Selvityksen mukaan erityispalvelut maksavat 125 miljoonaa ja koskevat vain 6300 lasta, noin 20 000 €/lapsi, joka on 64 % koko Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan budjetista. Mitä kaikkea tämä sisältää, pitäisikö huomioida kohdistaa nimenomaan tähän asiaan hyvin voimakkaasti jo taloudellisista syistä? Olisiko syytä priorisoida erityispalvelut muutosten ja kehittämisen näkökulmasta? MPV 	MPV

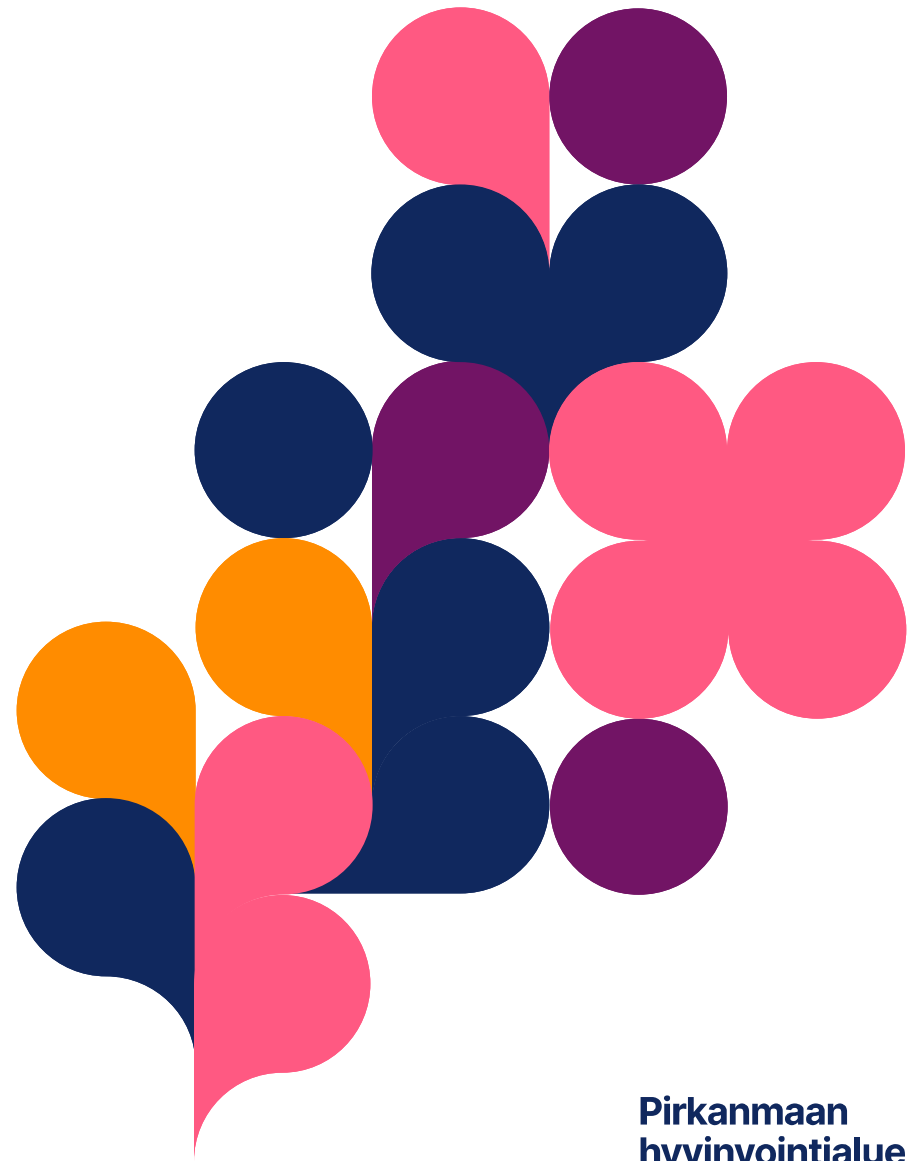
Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua (6/6)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none">• Palveluiden saatavuus alueilla, joista lakkautetaan toimipiste, tulee kuvata tarkemmin. HJ• Palveluiden verkoston suunnitelmissa on huomioitava lasten, nuorten ja perheiden palveluiden riittävä saavutettavuus. KTJ• Päihteitä käyttävien nuorten hoitoon pääsyä tulee tukea. Peli- ja päihderiippuvuuteen tulee olla saatavissa apua lähelläkin. Palveluita ei voi keskittää vain Tampereelle. Muutoinkin tulee huomioida, ettei palveluissa jää katvealueita. Kohtuuttoman pitkiä matkoja palveluihin ei saa syntyä mistään kunnasta. VN• Tarvetta on matalan kynnyksen palveluille. Liikkuvat palvelut tulee myös järjestää esteettömästi ja saavutettavasti. VN• Valiokunnan näkemyksen mukaan lasten ja nuorten palvelujen tulee olla lähellä saavutettavissa. Esimerkiksi koulut ovat hyvä paikka, mutta kuntien ja Pirhan välinen vastuunjako kustannuksissa ja palveluntuotannosta tulee määritellä selkeästi koulu yhteistyön toteutuessa. TSV• Kehitystä on seurattava muuttoliikkeen osalta ja resursseja siirrettävä tarvittaessa. Pystyttävä tarjoamaan palveluja siellä, missä lapsia ja nuoria on. Siellä, missä niitä on todella paljon, niin siellä myös ongelmia eniten, joten apuja annettava. HKV	HJ KTJ VN TSV HKV

Huomioidaan valmisteluprosessissa (1/1)

Teema	Tarkemmat kommentit	Lausuja / kommentoija
Viestintä, seuranta ja raportointi	<ul style="list-style-type: none">Muutoksista tulee viestiä mahdollisimman ajantasaisesti. HJOsana muutosprosessia tulee laatia seurantasuunnitelma, joka sisältää palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun mittarit. Arvioinnissa erityistä painoa tulee panna niihin ryhmiin, joiden tiedetään olevan riskissä palvelujen alikäyttöön. ALJSeurannan tuloksista on raportoitava asiakkuus- ja laatujaostoa. ALJTällä hetkellä palvelut ovat osin sirpaleisia, joten esimerkiksi tiedonkulussa tulee monesti ongelmia – tähän tulee etsiä kehitystä. TSVSelkeä tiedottaminen palveluiden muutoksista ja saatavuudesta korostuu. Kun palveluiden toteuttamistapa on hyvin monimuotoista, on välttämätöntä, että tiedot ja ajanvarauskanavat ovat helposti löydettävissä, erittäin selkeitä ja ajantasaisia. MPV	HJ ALJ TSV MPV
Henkilöstön osallistaminen kehityksessä	<ul style="list-style-type: none">Henkilöstöä tulee osallistaa vahvasti uusia palveluja suunniteltaessa. YT, SuperPirhan henkilökunnasta suurimmat muutokset koskisivat esityksen mukaan Pirkanmaan reuna-alueilla työskenteleviä. Tulevan palveluverkoston valmistelussa on oleellista kysyä ajatuksia ja mielipiteitä niiltä työntekijöiltä, joihin muutokset kohdistuisivat. Osallistamiselle on varattava myös riittävästi aikaa. Osallistamista ei pidä toteuttaa niin, että suunnitelmat alustetaan lyhyesti työntekijöille, jonka jälkeen oletuksena on, että työntekijät pystyvät sen perusteella kertomaan heti oman kantansa. YT, TehyHenkilöstön kuuleminen ja osallistaminen suunnitteluun on erityisen tärkeää, ei vain hankevetoisesti ja päällikkötasotyöskentelyllä. Henkilöstöltä on tullut yhteydenottoja huolen ilmauksina toimintojen järjestämisestä ja myös siitä, että selvityksiä ja suunnitelmia näyttää tehdyn kuulematta henkilöstöä laajemmin. YT, JUKO	YT, Super YT, Tehy YT, JUKO

Kunnat

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Kuntakohtaiset kommentit (1/3)

Kunta	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Ylimmän johdon foorumi	Huomioitu valmistelussa	Yleiset kommentit	<ul style="list-style-type: none"> Toivomus on, että kuntajohtajalle tulisi tieto- ennen kuin selvitykset julkaistaan, ettei saada lukea Aamulehdestä. Nyt selvityksellä on hyvä, että esitetään laajempia aukioloaikoja ja opiskeluhoito säilyy lähipalveluna. Toivomus, että ennen seuraavaa foorumia saataisiin aineisto nähtäväksi ennen kokousta. Kunnilla yhtiöittämisvelvoite tilojen suhteen, miten se toteutetaan, koppi toimi-tiloille. Jatkuuko vuokranmaksu tiloissa 3 + 1 vuotta, tähän ei suoraan vastausta. Tärkeää kuntalaisille, että paikka olisi vakio, josta palvelut löytävät. Tämä pitäisi näkyä myös toimipisteenä kartalle. Kihniöstä palvelut viedään pois, kulkuongelmat ongelmallisia, onko vuokratukustannuksilla merkitystä, kun palveluverkkoa suunnitellaan/liikkuvien palveluiden tiloilla Toivomus, että hyvinvointialue tuottaa määritelmät, mitä tarkoitetaan liikkuvilla palveluilla ja digipalveluilla Neuvoloiden kävijämäärät puuttuvat Juupajoki ja Kihniö, pienemmissäkin palvelupisteissä on noudatettavia palvelukohtaisia periaatteita
		Huostaanotettujen lasten määrä	<ul style="list-style-type: none"> Paljonko Pirkanmaalla huostaanotettuja lapsia, Pirkanmaalla yli 1100. Huostaanotettuja lapsien määrä olisi vähentynyt 5 % viime vuodesta.
		Liikkuvien palveluiden huomiointi	<ul style="list-style-type: none"> Toimipistekartalta puuttuu liikkuvat palvelut. Voiko liikkuva palvelu olla joku tietty tila, jota eri palvelulinjat käyttävät? Liikkuva palvelu tarkoittaa, että tiloihin työntekijä tulee alueelta. On ensisijainen tärkeää, että liikkuvilla palveluilla korvataan fyysisiä toimipisteitä Liikkuvat palvelut pitää myös näkyä kartalla, jos niitä aiotaan järjestää lähipalveluna.
	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	Kustannusten ja lukujen tarkentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Luvuista kysymys, lastensuojelun kulut, kustannetaan valtion yleiskatteellisesta kuluista, ei ole erillistä valtion rahoitusta, jossa valtio korvaa kaikki kulut. Kustannusvaikutukset eivät näy selvityksissä, ne on oltava selvillä ennen päätöksiä
		Väestönkasvuun varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> Tampereella huoli väestönkasvu ja palveluiden saatavuus, puolet kasvusta johtuu maahanmuutosta. Onko varauduttu, että väestökasvu on odotettua suurempia.
		Lastensuojelun sijoituspaikkojen riittämättömyys	<ul style="list-style-type: none"> On hyvin ongelmallista, että Pirkanmaalta voidaan joutua sijoittamaan lapsia jopa Lappiin asti. Pirkanmaan lastensuojelun sijoituspaikat ovat riittämättömät. Tärkeintä olisi saada aikaan toimenpiteitä, joilla lastenhuostaanotot vähenisivät.

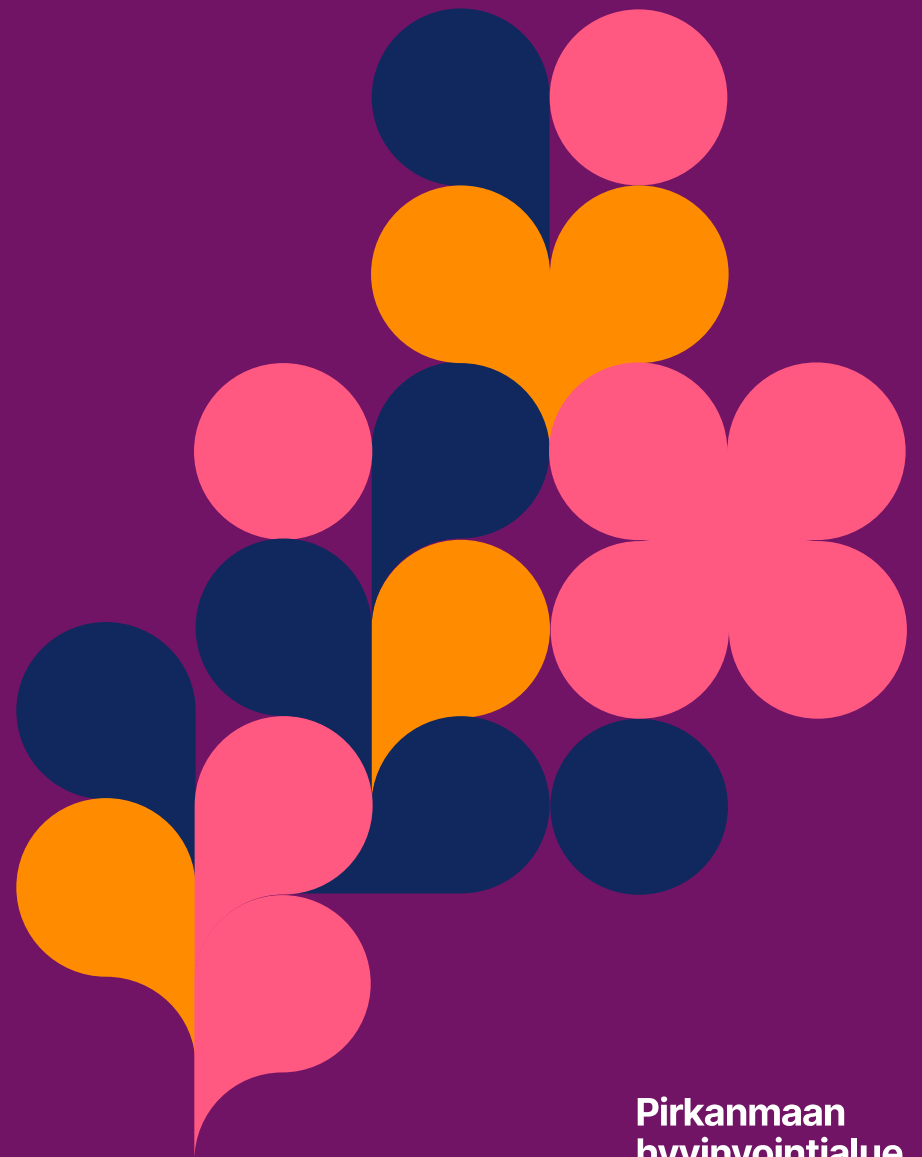
Kuntakohtaiset kommentit (2/3)

Kunta	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Juupajoen kunta	Huomioitu valmistelussa	Vastustus esitykselle	<ul style="list-style-type: none"> Kummankin selvityksen esittämä vaihtoehto on Juupajoen kunnan kannalta äärimmäisen ikävä; sekä suun terveydenhuollon että lasten ja perheiden palveluiden yksiköt kuuluvat selvitettävien yksiköiden joukkoon. Käytännössä tämä tarkoittaisi mitä todennäköisimmin sitä, että Juupajoen terveysasemalla sijaitsevat suun terveydenhuollon ja neuvolatoiminnan kivijalkapalvelut ajetaan alas seuraavan kahden vuoden aikana kokonaan. Koko Pirkanmaalla suun terveydenhuollossa on tavoitteena 23 toimipisteen lakkauttaminen ja 11 neuvolan sulkeminen vuoteen 2035 mennessä. Juupajoen kunta vastustaa esitystä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ja suun terveydenhuollon palveluiden verkoston karsimiseksi Juupajoen kunta haluaa avata keskustelun Pirkanmaan hyvinvointialueelle vuokraamiensa sotetilojen käytöstä, vuokratasosta ja tiivistämisestä, mikäli tällä voidaan varmistaa ennakoidun kysynnän mukaiset lähipalvelut ja mahdollinen liikkuvien palveluiden tukikohtatoiminta.
		Yleiset kommentit	<ul style="list-style-type: none"> Kiitoksen ansaitsee selvityksessä laadittu laaja vaikutusten arviointi. On kuitenkin merkille pantavaa, että kolmesta vaihtoehdosta valittu laajempien muutosten vaihtoehto tuottaa monenlaisia negatiivisia vaikutuksia niin talouteen kuin kuntalaisten elämäänkin. Lapsivaikutusten arvioinnissa mainitaan mm. seuraavaa: Digiasioinnin liiallinen korostuminen voi vaikuttaa asiakassuhteen laatuun heikentävästi. Lapsen tosiasiallinen tilanne voi jäädä ammattilaiselta piiloon. Haluamme muistuttaa, että digitaalinen asiointi ei ole koskaan lähipalvelun veroista, vaikka se tapahtuisi videovastaanoton kautta. Digiasiointi ei saa olla ensisijainen tarjottava vaihtoehto, vaan asiakkailla tulee olla oikeus päästä asioimaan kasvotusten. Mikäli palvelua tuottava yksikkö sijaitsee oman kunnan ulkopuolella, tulee kulkeminen järjestää. Julkisilla kulkuvälineillä se ei maakunnan reuna-alueilla ole useinkaan mahdollista. Kunnille on taattu mahdollisuus lakisääteisiin neuvotteluihin hyvinvointivaltuutustensa kanssa. Kyseiset tilaisuudet eivät ole ainakaan vielä olleet neuvotteluita, lähinnä informaation jakoa puolin ja toisin. Mikäli ne vastaisivat tarkoitustaan, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä voitaisiin neuvotella, eli sopia yhdessä jotakin. Esimerkiksi tilojen vuokraamisesta alhaisemmillä vuokrilla. Kunnat olisivat ehkä halukkaita neuvottelemaan vuokrien laskemisesta ja tilojen järkevistä käytöstä, jos vaihtoehtona on kivijalkapalveluiden lakkauttaminen.
	Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua	Puutteelliset luvut	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitelmissa on laajasti esitetty tilastoja, joista näkee käyntien määrän ja jakauman. Valitettavasti ulkoistuskuntien tunnusluvut ovat varsin puutteelliset. Me vaadimme, että todelliset käynti- ja asiakasmäärät ovat kaikkien nähtävillä siitä huolimatta, että palvelut tuottaa yksityinen palveluntuottaja. Kiinnitämme huomiota myös siihen, että tilastossa käytetty väestöennuste näyttää tuottavan negatiivisemmän tulevaisuudennäkymän kuin esimerkiksi tämän ja kahden edellisen vuoden syntyvyudet antavat olettaa.
		Liikkuvat ja etäpalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Tilalle tarjotaan liikkuvia ja etäpalveluita. On vaikea kuvitella, että suun terveydenhuollossa kovinkaan moni kovaa vauhtia kasvavasta ikääntyneiden joukosta pystyisi käyttämään etäpalvelua hammashoidon ollessa tarpeellista. Suun terveyden laiminlyönnin kustannukset ovat tikittävä aikapommi; hoitamattomasta suusta aiheutuvat sydän- ja aivoinfarkit tulevat kasvattamaan terveydenhuollon kustannuksia.
		Hyvinvointisuunnitelman periaatteiden tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> Juuri kunnissa lausunnolla olevien alueellisten hyvinvointisuunnitelmien pääajatuksena on varhaisen puuttumisen, yksilöllisten valintojen ja lähipalveluiden periaatteet. Palveluverkon suunnitellut uudistukset eivät tue millään tavalla näiden suunnitelmien painopisteitä eikä visiota.
		Lähipalveluiden turvaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Neuvolatoiminta on mitä suurimmassa määrin palvelua, joka tulee tarjota lähipalveluna. Alueellisessa neuvolasuunnitelmassa esimerkiksi todetaan, että kotikäyntityön on todettu vähentävän varhaisvaiheen mielenterveysongelmia. On siis luontevaa, että palvelu on saatavilla omassa kunnassa ja kotikäynnin pystytään toteuttamaan myös Juupajoen kokoisessa kunnassa, jossa asiakkaiden määrä on varsin pieni. Pienuus ei siis saa olla este lähipalvelulle.

Kuntakohtaiset kommentit (3/3)

Kunta	Kategoria	Teema	Tarkemmat kommentit
Pälkäneen kunnanjohtaja	<i>Huomioitu valmistelussa</i>	Yleiset kommentit	<ul style="list-style-type: none">• Keskiviikkona julkistetussa suun terveydenhuollon selvityksessä esitetään, että hammashoitopalvelut säilyvät Pälkäneen terveysasemalla, mistä luonnollisesti iloitsemme. Tämän johdosta toivon, että harkitsette muidenkin palveluiden tarjoamista tuossa terveysaseman kiinteistössä (neuvola- ja vastaanottopalvelut), joka on tarkoitettu sosiaali- ja terveystalouteen. Näin olisi varmasti kokonaistaloudellisesti järkevämpää ja sekä asiakkaiden että henkilöstön kannalta tarkoituksenmukaisempaa.• Olemme myös tuoneet esille Pälkäneeltä, että mielellämme keskustelemme terveysasemien ja muiden sote-tilojemme vuokrien tasosta. Meillä ei ole mitään tarvetta tehdä sosiaali- ja terveystalouden vuokrilla tulosta, kuten tänä vuonna teemme, vaan meille riittää, että välttämättömät kiinteistökulut tulevat katettua.
	<i>Selvitetään osana tarkempaa suunnittelua</i>	Yhteistyömahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none">• Olemme käyneet keskustelun Pirten johdon kanssa työterveyspalveluiden saamisesta Pälkäneen terveysasemille vähän saman tyyppisellä mallilla kuin mitä Virroilla on toteutettu nyt reilun vuoden ajan. He suhtautuvat erittäin myönteisesti yhteistyöajatuksiin ja toisivat mielellään palvelunsa nimenomaan jo olemassa oleviin terveysasemien tiloihin, jolloin mitään uusia tiloja ei tarvitsisi varustaa ja luvittaa terveydenhuollon käyttöön. Tässä olisi mielestäni hieno mahdollisuus siihen, että toimisitte yhdessä Pirten kanssa tilojen käyttäjinä.
		Työvoiman saatavuus	<ul style="list-style-type: none">• Käsittäakseni Pälkäneelle on myös saatu rekrytoitua henkilöstöä kohtuullisen hyvin, joten toivottavasti sekin huomioidaan jatkosuunnitelmissa.

Kiitos.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**